

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1952 — Nr. 2

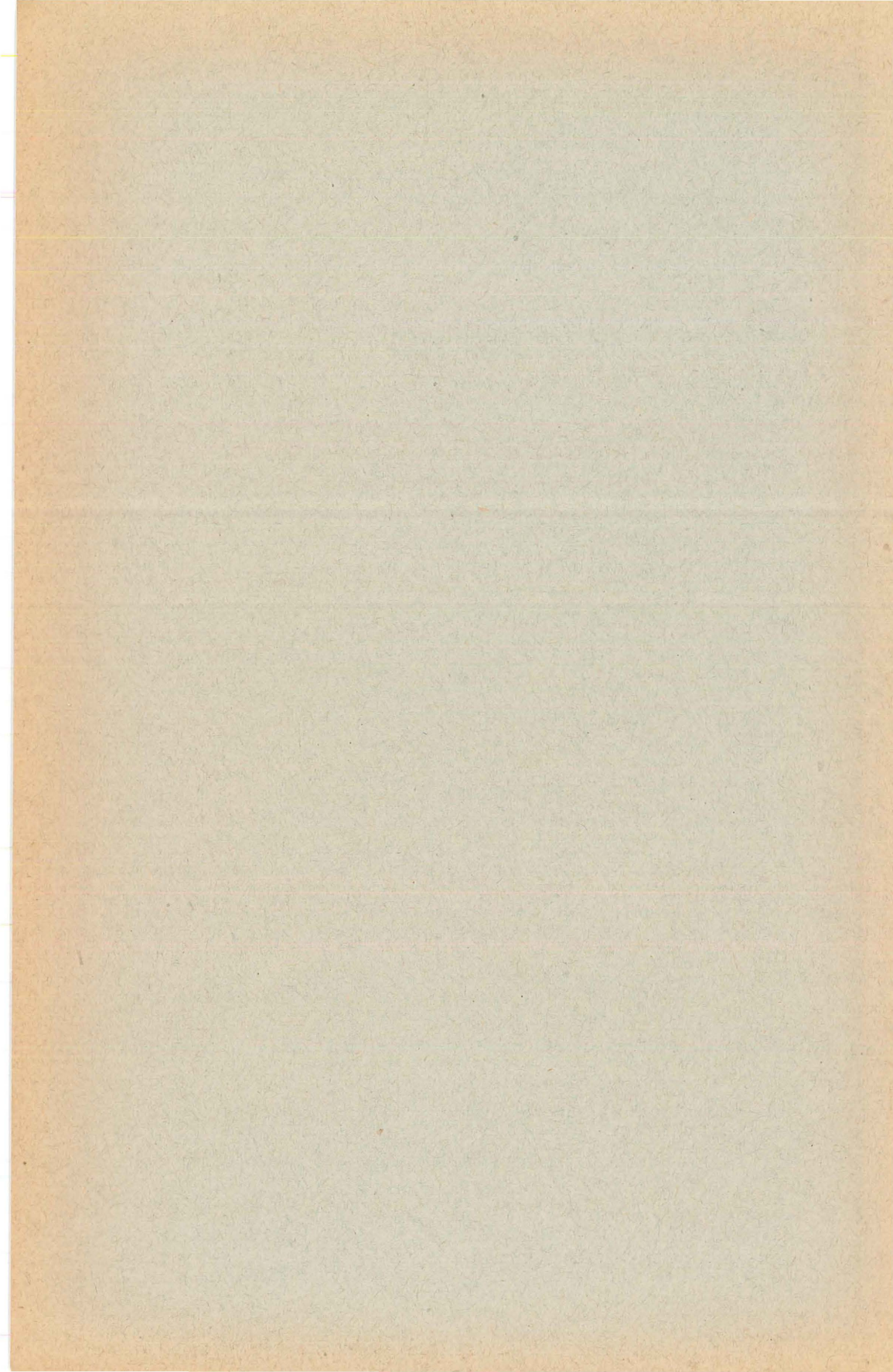
Vintersildfisket 1952

(STOR- OG VÅRSILDFISKET)

Beretning avgitt av
oppsynssjef Håkon Vikse

Utgitt av
Fiskeridirektøren

Bergen 1953
A.s John Griegs Boktrykkeri

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1952 — Nr. 2

Vintersildfisket 1952

(STOR- OG VÅRSILDFISKET)

Beretning avgitt av
oppsynssjef Håkon Vikse

Utgitt av
Fiskeridirektøren

B e r g e n 1 9 5 3
A.s John Griegs Boktrykkeri

Innhold.

	T E K S T	Side
Fiskets gang		3
Drivgarnsfisket		4
Settegarnsfisket		7
Snurpenotfisket		12
Landnotfisket		17
Ilandbringelse og anvendelse av årets fangst		18
Dagbok vinteren 1952 av notbas Hans O. Vindenes		21
Deltakelsen i fisket og fartøyenes utrustning m.v.		35
Redskapstapene		49
Berging av settegarn		50
Sunnhetstilstanden		51
Forskjellig		53
Ulykker		53
Tråling etter vintersild		53
Utenlandske frålere		53
Oppsynet — Fiskerne som kontrollører		53
Utgiftene til oppsynet		55
Forseelser		55
Tvistesaker		55

T A B E L L E R

1. Garnfisket	10
2. Snurpenotfisket	14
3. Landnotfisket	18
4. Fangstmengde brakt i land i de forskjellige herreder og byer	19
5. Drivgarnslag fordelt etter hovedfarkostens heimstadsfylke m. m.	36
6. Settegarnslag fordelt etter hovedfarkostens heimstadsfylke m. m.	36
7. Driv- og settegarnslag fordelt etter hovedfarkostens heimstadsfylke m.m.	36
8. Snurpenotlag fordelt etter hovedfarkostens heimstadsfylke m.m.	38
9. Landnotlag fordelt etter hovedfarkostens heimstadsfylke	38
10. Diverse kombinerte lag fordelt etter hovedfarkostens heimstadsfylke m.m.	41
11. Hjelperlag fordelt etter hovedfarkostens heimstadsfylke m.m.	42
12. Seilere fordelt etter hovedfarkostens heimstadsfylke m.m.	42
13. Fordeling av de deltakende fiskere etter deres heimstadkommune	44

Fiskets gang.

Etter erfaringen fra forrige sesong, regnet de fleste med at silden i år kunne finnes og fiskes langt til havs hvis værforholdene tillot det. «G. O. Sars» registrerte også allerede den 8. desember 1951 store sildestimer nordvest av Færøyane, men på grunn av værforholdene kunne den ikke gjøre noe fiskeforsøk. Av samme grunn ble den videre søkning etter silden innstillet til over nyttår fra «G. O. Sars»s side.

Den 3. januar 1952 ble søkingen fortsatt av korvetten «Andenes», men fra den 14. januar ble arbeidet atter overtatt av «G. O. Sars». Det viste seg at silden i dette tidsrom hadde trukket lenger østover. Således ble silden den 13. januar lokalisert 90 kv.m. NV. av Svinøy. — Også i første halvdel av januar var imidlertid været stormfullt, og det kunne heller ikke da gjøres fiskeforsøk fra havforskningsfartøyets side. Den 16. januar satte dog «G. O. Sars» en drivgarnslenk på 50 garn ca. 50 kv.m. NV av Runde hvor man fikk søkklenk på grunn av sildetyngde etter et par timers tid.

Flåten hadde nå tatt stasjon i storsilddistriktet, men været hindret den i å gå ut. Den 17. januar fikk man imidlertid føling med silden ved innløpet til Hellefjorden og det ble også tatt noen fangster her. Dette var sannsynligvis forløpere til den egentlige sildestim.

Den 18. januar bedret været seg — og fisket slo nå til ca. 50 kv.m. NV av Runde med et rikt snurpefiske og også en del drivgarnsfangster.

Silden trakk deretter etterhvert innover til storsildfeltene. Det viste seg også at det var en stor sildetyngde under land — særlig da på strekningen Vallaboene—Olderveggen. Silden trakk imidlertid ikke inn i fjordene, men ble stående ute ved oddene og i stor utstrekning på grunnene. Dette gjorde fisket særlig sjansebetonet.

Sørenfor Olderveggen var forekomstene små, og silden sto også her mer dottet. Det ser således ut til at tyngden av storsilden stadig kommer inn lenger nord.

Vårsildfisket ble også i år mislig, og det synes å være den alminnelige mening at forekomstene av vårsild ikke var store. Det ble sjelden registrert sammenhengende stimer, og silden trakk bare inn på begrensede

felter. Særlig gjaldt dette for settegarnsfeltene. Forekomstene var best omkring Urter. Langs Karmøys vest- og sørside samt i Sørøyene var forekomstene små. I Boknfjorden ble dog registrert en del sild som trakk opp langs Bokn. Silden ble imidlertid stående her ganske kort tid, og den tok ikke bunn.

Silden trakk heller ikke inn i Bømmelfjorden.

Da fisket ansås slutt, konstatertes bra med sild på Kletta-grunnen hvor man fikk et par dagers godt fiske.

Det er alltid vanskelig etter fiskets slutt å gi en tilfredsstillende karakteristikk av værforholdene. Slik er det også i år. Ser man på Norsk Rikskringkastings daglige fiskerimeldinger, Hans O. Vindenes's dagbok, beretningen fra salgsstyret i Noregs Sildesalslag og oppsynets egne notater, får man inntrykk av at sesongen 1952 var en utpreget uværssesong. Værforholdene var også sterkt vekslende med til sine tider kuling, tung sjø, snetykke og skodde. Når man imidlertid etterpå diskuterer værforholdene med de som deltok, særlig da snurperne — får man nærmest inntrykk av at det var en godværssesong eller at det i hvert fall ikke var verre enn man gjennomsnittlig må regne med og bør håpe på hvis man skal unngå avtaks kriser. Avtaks kriser ble da også unngått. Det knirket nok med avtaket til sine tider — særlig da nord for Stad — men silden gikk trass i alt unna selv om det ikke alltid skjedde så hurtig som fiskerne alltid kunne ønske. Den 30. januar anså dog salgsstyret i Noregs Sildesalslag situasjonen så alvorlig at man innførte håveforbud for hjelperne. Forbudet varte til 7. februar. Om beretningen av håveforbudet i denne periode har det dog vært delte meninger.

I alt ble oppfisket 8.822.269 hl vintersild. Dette var ca. 700.000 hl mindre enn foregående sesong, men kvantumet lå allikevel ubetydelig over 1948 års fangst som inntil 1951 var rekordåret hva vintersildkvantum angikk.

Av årets kvantum var 5.869.034 hl storsild og 2.953.235 hl vårsild. Videre var 5.335.397 hl snurpenotsild, 3.424.543 hl garnsild (hvorav ca. 925.000 hl settegarnssild) og 62.338 hl landnotsild.

Av totalkvantumet ble videre ca. 3.700.000 hl fisket nord for Stad. Herav var ca. 2.400.000 hl snurpenotsild og resten hovedsakelig drivgarnssild.

Om fisket for de forskjellige redskapsklasser kan berettes:

Drivgarnsfisket

I alt ble oppfisket ca. 2.500.000 hl drivgarnssild eller ca. 500.000 hl mindre enn foregående sesong. Årets kvantum må betegnes som ganske betydelig. Deltakelsen var dog noe større enn i 1951, og gjennomsnitts-

fangsten pr. drivgarnslag ble således atskillig mindre enn foregående sesong. Resultatene varierte dessuten sterkt for de forskjellige lag. Dette skyldes i første rekke værforholdene i forbindelse med sildens gang. Silden sto således som nevnt i overveiende grad nær land og oppe på grunnene. Dette i forbindelse med stor deltakelse, snetykke og tildels stor sjø, vanskeliggjorde vanlig drift med full lenk. På den annen side foregikk dog et økt åtefiske om dagen sammen med snurperne.

Fra de forskjellige felter kan berettes:

Møre og Romsdal.

I dette fylke ble oppfisket ca. 1.300.000 hl drivgarnssild. Fisket foregikk hovedsakelig på strekningen Grasøyene—Stad hvor såvel deltakelsen som fangstene var størst.

Det ble iverksatt prøvofiske enkelte dager i tiden 28. desember til 12. januar på de vanlige felter, men forsøkene ga ikke noe resultat.

De første fangster i dette fylke ble tatt natt til 19. januar ca. 50 kv.m. NV av Runde. Fangstene var ujevne og lå mellom 30 og 350 hl — til sammen ca. 35.000 hl.

Silden trakk nå innover, og allerede mandag den 21. januar fisket man 10—15 kv.m. NV av Runde og den 23. januar mellom Vallaboene og Grasøyene. I løpet av uken som endte den 26. januar var været delvis rusket, men det ble allikevel fisket hver dag med dagskvanta som varierte mellom 40.000 hl og 155.000 hl og med enkeltfangster opp til 800 hl.

I uken som endte den 2. februar var det bra vær og godt fiske — særlig da på strekningen Vallaboene—Grasøyene og på Rundefeltet og Svinøyhavet. Det var dog i denne uke tilløp til avtaksvansker, og som følge herav ble lossingen noe forsinket slik at fangstmulighetene ikke kunne nyttes fullt ut. Fangstene var fortsatt ujevne.

I uken som endte 9. februar var fisket værhindret. Enkelte forsøkte seg, men det endte med vendereis eller draging etter kort drivtid. Enkeltfangstene eller døgnfangstene i denne uke gir således ikke på noen måte uttrykk for sildeforekomstene.

I uken som endte den 16. februar var også fisket delvis værhindret, men ikke tilnærmedesvis slik som foregående uke. Det ble således drevet ukens 5 første dager med dagsfangster mellom 50.000 og 125.000 hl og med enkeltfangster opptil 900 hl.

I resten av februar var fisket sterkt værhindret — og de få dager etter 20. februar da enkelte forsøkte seg, var fisket sterkt avtagende. De fleste la også opp i slutten av februar — og det fåtall drivere som senere forsøkte seg fikk ubetydelige fangster.

Sogn og Fjordane.

I Sogn og Fjordane ble oppfisket ca. 1.050.000 hl drivgarnssild. Fisket foregikk i liten utstrekning på vanlig drivfelt. Det foregikk hovedsakelig nær land hvor det var vanskelig å drive klar fluer og fall — og det var særlig i dette fylke at man måtte drive med sterkt reduserte lenker. På den annen side fisket man her i ikke liten utstrekning i åte om dagen, og det oppsto herunder ofte sterk konkurranse med snurperne.

I tiden 9. til 17. januar ble det iverksatt forsøksfiske i Sogn og Fjordane. Det ble bare gjort to forsøk som begge ble uten resultat.

Fredag den 18. januar ble det tatt en del ujevne drivgarnsfangster i Hellefjorden fra 0 til 90 hl. Silden sto tynt og dypt — og de få driverne som forsøkte seg her fremover til 26. januar fikk bare ubetydelige fangster.

Den 23. januar begynte drivingen på strekningen Stad—Kråkenes. Det deltok ca. 100 drivere som fikk ujevne fangster mellom 40 og 400 hl tilsammen ca. 15.000 hl.

Resten av uken som endte den 26. januar var været rusket — men det ble drevet hver dag av de største båter selv om det tildels var kort drivtid. Det deltok opptil 400 drivere som fikk ujevne fangster på opptil 400 hl. Fra og med 25. januar ble det drevet fra Stad til Ytterøyene. Dagsfangstene lå mellom 30.000 og 50.000 hl.

I uken som endte 2. februar var været godt — og det ble drevet på strekningen Kråkenes—Bulandet. Deltakelsen var størst på strekningen Kråkenes—Ytterøyene. På hele strekningen deltok enkelte dager over 600 lag. Ved Bulandet var deltakelsen liten, nemlig fra 10 til 60 lag. Fangstene var på hele strekningen ujevne, men med enkeltfangster opptil 700 hl. Dagsfangstene lå mellom 40.000 og 125.000 hl — og det ble tatt like meget i åte om dagen som ved vanlig driving om natten.

I tiden 27. januar til 13. februar drev opptil 30 båter i Solund og fikk ujevne fangster mellom 3 og 300 hl.

I tiden 4. til 9. februar var fisket i stor utstrekning værhindret, men mellom 200 og 300 av de største drivere forsøkte seg dog, vesentlig på strekningen Kvalheimsvika—Kråkenes—Stad i dagene 4.—6. februar. Fangstene var ujevne og helst små. Dagsfangstene varierte mellom 10.000 og 25.000 hl.

I uken som endte 16. februar var været bedre når unntas lørdag den 16. da det var fullstendig landligge. Fisket foregikk på strekningen Stad—Bulandet og det deltok opptil 400 lag som fikk dagsfangster mellom 30.000 og 100.000 hl. Der var enkeltfangster på opptil 600 hl. Også i denne uke ble det tatt en rekke fangster om dagen, men allikevel ikke i samme utstrekning som tidligere. I de siste av ukens fiskedager ble de beste fangster tatt på vanlig drivfelt.

Fra mandag 18. februar til lørdag 23. februar var det jevnt over

dårlig vær med tung sjø og bare begrenset utseiling. De som forsøkte seg fikk helst mindre fangster etter kort drivtid. Det var allikevel enkeltfangster på opptil 600 hl. Høyeste dagskvantum var 20. februar med 20.000 hl. Fisket foregikk nå lenger til havs — opptil 10-15 kv.m. av land.

I resten av sesongen frem til 7. mars foregikk fisket på Bremangerhavet. Været var for det meste rusket, men opptil 100 båter forsøkte seg enkelte dager — således bl. a. i dagene 25. til 29. februar. Fangstene var ujevne og gjennomsnittlig mindre enn tidligere i sesongen.

Hordaland.

Drivgarnsfisket i Hordaland må også i år betegnes som mislig. I alt ble oppfisket ca. 95.000 hl, hvorav den vesentligste del ble fisket i Sunnhordland.

Deltakelsen i Hordaland var liten, og det var bare få dager at man kunne komme på havet på grunn av værforholdene.

På strekningen Fedje—Brandasund stasjonerte noen få drivere i de vanlige vær. Enkelte drev her til begynnelsen av mars. Fangstene var gjennomgående små.

De første fangster ble tatt ved Fedje den 31. januar. Det var 4 fangster på 12 til 40, gjs. 30 hl. Resten av storsildperioden deltok opptil 25 drivere ved Fedje og fikk ujevne fangster på opptil 450 hl. I samme tidsrom ble tatt enkelte spredte helst mindre fangster langs Øygardens vestside.

Første fangst i Sunnhordland ble tatt 6. februar på feltet vest av Slotterøy og var på 300 hl. Fisket var deretter værhindret til og med 10. februar, men i tiden 11. til 20. februar drev vel 100 drivere på strekningen Espevær—Selbjørnsfjorden og fisket ca. 60.000 hl. Fangstene var også her ujevne, men der var enkeltfangster på opptil 500 hl og dagsfangster på ca. 15.000 hl.

Rogaland.

I Rogaland ble oppfisket ca. 55.000 hl drivgarnssild i tiden 11.—20. februar. Fisket foregikk vest av Røvær, sør av Utsira og i Skudefjord. Det deltok ca. 75 lag — og fangstene var ujevne med spredte enkeltfangster på mellom 300 og 500 hl.

Settegarnsfisket.

Det ble i år oppfisket ca. 930.000 hl settegarnssild. Dette var ca. 130.000 hl mer enn foregående sesong, men resultatet må allikevel betegnes som mislig.

Det mislige resultatet skyldtes vær- og strømforholdene i forbindelse

med små forekomster som opptrådte på begrensede felter. Fisket var best ved Urter og Sve, og det var bare enkelte av de båter som fisket på dette felt som noenlunde berget tur. Deltakelsen var dog til dels meget stor — og den store deltakelse vanskeliggjorde arbeidet og forårsaket klasedannelser.

Det ble også siste sesong søkt etter nye settegarnsfelter i det nordre distrikt. Forsøkene foregikk under vanskelige forhold og ga ikke nevneverdig resultat. Man fikk fangst 3 ganger, nemlig:

28. februar: 20 hl på 4 dagsetninger ved Lillebåen vest av Skorpa.

29. februar: 10 hl på en nattsetning på samme felt, og

7. mars: 19 hl på 4 dagsetninger, nordvest av Nesje.

På grunn av det mislige fisket i søre distrikt var disse forsøk omfattet med stor interesse, men det var en viss misnøye med at det ikke kom hyppigere rapporter fra forsøksfartøyet.

Fra de enkelte felter kan berettes:

Lista—Jærens Rev.

Fiskerne hadde liten tro på at silden ville trekke inn på grunnen ved Egersund i år. Det var helst det dårlige fiske i 1951 som for så vidt var utslagsgivende. Selv de stedlige fiskere gikk derfor tidlig nordover.

Den 26. februar registrerte korvetten «Andenes» sild utenfor kysten mellom Obrestad og Lista. Det ble i henhold hertil antatt en prøvefisker som loddet etter sild og foretok enkelte fiskeforsøk i tiden 28. februar til 1. mars på grunnene utenfor Egersund. Forsøkene ga ikke nevneverdig resultat. Flere garnfartøyer undersøkte dessuten disse felter den 3. mars uten å finne drivverdige forekomster.

Den 14. mars fikk en hysefisker 3 hl sild på Klettagrunnen. En settegarnsskøyte gikk ut samme dag og registrerte sild på bunn over hele Klettagrunnen. De fleste settegarnsfiskere hadde nå lagt opp, men denne melding var så lovende at mange tok garna ombord igjen. Den 15. mars deltok ca. 80 skøyter på dette felt og fikk gjennomsnittlig ca. 350 hl. Mandag den 17. mars øket deltakelsen til 250 skøyter. Om morgenen fikk man bra fangster med fra 10 til 20 hl pr. setning. Fisket avtok dog sterkt utover dagen, men gjennomsnittsfangsten ble dog ca. 200 hl. Allerede neste dag avtok dog fisket sterkt idet 195 skøyter fikk ca. 12.000 hl. Den 19. mars fikk vel 100 skøyter ca. 3000 hl — og dermed var fisket slutt.

I alt ble det i Egersundsdistriktet oppfisket henimot 80.000 hl settegarnssild. Hele kvamtunet ble fisket på Klettagrunnen. Det påstås imidlertid av torske- og seiefiskere at silden har gyddt også på Løsgrunnen og Kjesholmsgrunnen og på forskjellige steder på strekningen

Rekefjord—Egersund. Det er også den alminnelige mening at der må ha vært sild på grunnen ved Egersund før den ble observert den 14. mars.

Jærens Rev—Tananger.

Det ble ikke tatt settegarnsfangster på disse felter i år. Man har heller ikke kjennskap til at det ble gjort forsøk med settegarn her.

Omkring Kvitsøy.

Det ble heller ikke i år forsøkt med settegarn på dette felt.

Vest—sør— og innom Karmøy.

På disse felter ble oppfisket vel 200.000 hl settegarnssild, hvorav vel halvparten ble fisket omkring Ferkingstadøyene.

26. og 27. februar ble det forsøkt ved Treboene og Jarstein, men det ble bare fornemmelse og svarte garn. Det ble heller ikke senere tatt sild på disse felter.

I uken 25. februar til 1. mars var det gjennomgående godt vær, og det ble da fisket på strekningen Ferkingstadneset—Håskjæret. I første halvdel av uken var deltakelsen liten — ca. 20 båter som fikk fangster fra 15 hl til 200 hl. Torsdag den 28. februar deltok det ca. 100 båter som igjen øket til 200 og 300 de etterfølgende dager. På nattsett var fangstene jevnt gode, men om dagen var fisket svært ujevnt. Beste fangst dag var fredag 29. februar da det ble fisket ca. 40.000 hl på dette felt. Mandag den 3. mars var fisket værhindret — og fisket sluttet av på dette felt.

I dagene 4. til 7. mars foregikk fisket omkring Ferkingstadøyene. Værforholdene var til dels ugunstige, men det deltok allikevel daglig mellom 100 og 400 båter. Fisket var ujevnt både på dag- og nattsett med enkeltfangster opp til 450 hl. Dagsfangstene lå mellom 10.000 og 55.000 hl med onsdag 5. mars som beste dag.

Den 10. og 11. mars ble det gjort ytterligere forsøk omkring Ferkingstadøyene på opptil 100 favners dyp, men resultatet ble bare svarte garn.

Etter at settegarnsfisket hadde sluttet av, fant man uventet sild ved Ryvingen i dagene 27.—29. mars. Enkelte tok garn ombord igjen og det deltok opptil 35 båter som fikk ujevne fangster mellom 10 og 450 hl her. I alt ble det i disse dager fisket ca. 11.000 hl.

Omkring Bokn.

Som nevnt i innledningen trakk en del sild inn langs Bokn, men silden tok ikke bunn. Det ble i dagene 25. til 28. februar forsøkt med settegarn her, men resultatet ble svarte garn.

Tabell 1.

Garn-

	19/1	26/1	2/2	9/2
Norske-havet (Sarsfeltet)	36 900	128.400	—	—
Veidholmfeltet	—	—	—	—
Gripfeltet	—	200	5.300	200
Bud og Bjørnsundfeltet	—	10.200	19.750	16.250
Onahavet	—	8.150	4.000	3.000
Erkna-Storholmsfeltet	—	—	—	10.200
Goksøyrvika, Vallaboene, Grasøyene	—	51.100	178.000	30.400
Rundefeltet	—	88.600	46.250	13.450
Skorpeflaket	—	—	—	—
Svinøyhavet	—	64.200	86.500	22.900
Stadhavet og Selje m/Vanylvsgapet	—	55.500	116.100	27.800
Nord-Vågsøy	—	40.200	66.700	15.300
Sør-Vågsøy	—	19.500	77.100	22.400
Davik	—	6.400	77.100	5.600
Bremanger	—	17.200	53.800	4.250
Kinn	1.600	15.700	117.400	5.600
Askvoll	—	50	30.100	7.200
Solund	—	—	10.900	2.400
Fedje	—	—	4.800	2.400
Hjelme	—	—	350	700
Herdla	—	—	1.050	2.050
Fjell	—	—	1.600	2.050
Sund	—	—	—	—
Austevoll	—	—	—	—
Fitjar	—	—	—	300
Bremnes	—	—	—	—
Bømlo	—	—	—	—
Utsira	—	—	—	—
Skåre	—	—	—	—
Torvastad	—	—	—	—
Åkra	—	—	—	—
Skudenes	—	—	—	—
Eigersund	—	—	—	—
	38.500	505.400	896.800	194.450

Røvær—Urter—Utsira.

Hovedtyngden av årets kvantum settegarnssild ble som før nevnt oppfisket ved Urter og Sve. Det ble her oppfisket i alt ca. 450.000 hl. Dessuten ble det på Røværs nord og nordostside oppfisket ca. 75.000 hl. Det ble også tatt enkelte spredte fangster på Røværs vestsida.

At kvantumet i dette distrikt ble så pass stort, skyldtes ikke noen stor sildetyngde selv om forekomstene her var større enn på de øvrige felter. Årsaken til det relativt store kvantum var at silden sto her for-

fisket.

16/2	23/2	1/3	8/3	15/3	22/3	29/3	
—	—	—	—	—	—	—	165.300
4.450	1.750	—	—	—	—	—	6.200
6.300	2.850	—	—	—	—	—	14.850
30.100	2.100	—	400	—	—	—	78.800
6.100	3.400	—	—	—	—	—	24.650
24.600	—	—	—	—	—	—	34.800
117.200	8.050	2.250	—	—	—	—	387.000
68.300	3.250	3.500	—	—	—	—	223.400
—	—	—	—	1.550	—	—	1.550
60.900	2.950	1.600	—	50	—	—	239.100
53.700	900	—	—	—	—	—	254.000
19.250	3.950	—	—	—	—	—	145.400
92.550	10.250	3.500	—	—	—	—	225.300
38.350	6.450	4.300	—	—	—	—	138.200
50.750	8.350	29.600	10.350	1.200	—	—	175.500
9.600	200	—	—	—	—	—	150.100
29.500	200	400	350	—	—	—	67.800
900	—	100	—	—	—	—	14.300
350	100	350	—	—	—	—	8.000
100	—	50	—	—	—	—	1.200
4.900	1.650	3.050	1.800	50	—	—	14.550
4.500	300	500	—	—	—	—	8.950
550	150	600	100	—	—	—	1.400
1.050	350	650	100	400	—	—	2.250
8.550	500	800	150	550	—	—	10.850
21.500	2.450	1.250	—	—	—	—	25.200
20.800	2.350	7.100	57.200	5.000	—	—	92.450
700	2.100	22.600	—	—	—	—	25.400
29.750	2.200	—	75.550	100	—	—	107.600
1.300	171.200	297.500	—	—	—	—	470.000
7.750	5.650	1.100	114.350	—	—	11.250	140.100
350	1.000	84.650	5.750	—	—	—	91.750
—	—	—	—	28.000	50.293	—	78.293
714.700	244.650	465.500	266.100	36.900	50.293	11.250	3424.543

holdsvis lenge og at deltagelsen var så stor — opptil 700 båter. Fangstene var imidlertid oftest ujevne.

Værforholdene var stort sett mindre gode selv om fisket sjelden var fullstendig værhindret. Dessuten var det vanskelige strømførhold. Disse forhold i forbindelse med den store deltakelse på de begrensede felter forårsaket til dels store klasedannelser og større redskapstap.

Ved Urter og Sve ble det forsøkt med settegarn i tiden 14. februar til 1. mars. Til å begynne med var både deltakelsen og resultatene små,

men den 19. februar ble resultatet bedre idet 100 av 300 båter fikk fangster mellom 40 og 300 hl. Neste dag fisket man ca. 50.000 hl på samme felt. Man konstaterte da at silden hadde kvitet sjøen på en liten flekk på sørvestsiden av Urter. De to etterfølgende dager var fisket værhindret, og bare få båter gikk ut og fikk forholdsvis gode fangster. I dagene deretter var fisket temmelig ujevnt, men på grunn av den store deltakelsen ble dagskvantaene ikke helt ubetydelige — nemlig mellom 30.000 og 60.000 hl, og en enkelt dag (28. februar) ca. 150.000 hl som ble fisket av ca. 700 båter.

Ved Røværers nord- og nordøstside foregikk fisket i tiden 3.—10. mars. Værforholdene var også i denne periode mindre gode. Deltakelsen var mindre enn ved Urter og Sve, men den var dog til sine tider oppe i ca. 300 båter. Fangstene var dog mindre og også ujevnere enn ved Urter og Sve med høyeste dagsfangst den 5. februar på ca. 35.000 hl. Mandag den 10. mars var det bare 10 båter igjen på dette felt, og de fikk bare ubetydelige fangster.

Ved Utsira ble det dagene 25.—28. februar fisket vel 20.000 hl settegarnssild på Nordre-vågen og utenfor denne. Det deltok opptil 50 båter som fikk ujevne, men tildels gode fangster opptil 400 hl.

I Bømlo og Bremnes.

Settegarnsfisket i dette distrikt må betegnes som mislykket. I Bremnes ble overhode ikke tatt settegarnssild — og i Bømlo ble kun oppfisket ca. 70.000 hl som i sin helhet ble tatt ved Sørøyene.

I de siste dager av februar og fram til 3. mars forsøkte få båter seg ved Gåseskjær og fikk ujevne fangster. Den 4. mars øket deltakelsen — og ca. 200 båter satte på strekningen Gåseskjær—Låtørsøy—Hovsøy. Fangstene var ujevne — fra 0 til 15 hl. Forsøkene fortsatte med samme deltakelse 5. og 6. mars. Fangstene var ujevne, fra 0 til 25 hl pr. setning, men for det meste 8—10 hl pr. setning. På enkelte flekker ble det dog tatt gode fangster. Forholdene var noenlunde like på natt- og dagsett. Den 7. mars var det bare delvis utseiling, og den 8. mars var det fullstendig landligge. Den 10. mars drog man svarte garn på disse felter.

I dagene 10.—12. mars forsøkte ca. 50 båter seg ved Boaskjær hvor de fikk ujevne, men for det meste små fangster. Fisket sluttet hermed i dette distrikt.

Om driv- og settegarnfisket vises forøvrig til tabell 1.

S n u r p e n o t f i s k e t.

I løpet av sesongen ble i alt fisket opp vel 5.300.000 hl snurpenot-sild. Dette var ca. 400.000 hl mindre enn foregående sesong, men totalkvantumet må allikevel betegnes som stort. Hovedtyngden av kvan-

tumet eller henimot 5.000.000 hl ble oppfisket i Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane — og av dette kvantum ble igjen henimot ca. 4.500.000 hl oppfisket i storsildperioden og de første dager av vårsildperioden Storsildkvantumet var ca. 3.900.000 hl som så i sin helhet ble fisket i de nevnte fylker med noenlunde like kvanta i hvert fylke. I Hordaland var snurpenotfisket helt mislig både i storsild- og vårsildperioden. Heller ikke i Rogaland ble det noe snurpefiske av betydning selv om det her i løpet av vårsildperioden ble fisket henimot 400.000 hl.

I storsildperioden var snurpenotfisket rikt de dager da værforholdene var gode. Men også på de dager da værforholdene var mindre gode ble det flere dager tatt forholdsvis store dagskvanta selv om gjennomsnittsfangsten på disse dager må betegnes som små når man tar hele den deltagende flåte i betraktning.

Etter at silden var kommet under land, foregikk fisket i storsildperioden så å si utelukkende om dagen. Da silden i stor utstrekning sto på grunt vann, ble det megen riving i bunn. Det forekom også megen sprenging av nøter på grunn av sildetyngden.

Alle forhold tatt i betraktning kan man si at snurperne jevnt over gjorde det godt — mange endog svært godt — men det var selvfølgelig også som vanlig enkelte som gjorde det svært dårlig. Det er forøvrig oftest de samme lag som gjør det dårlig hver sesong.

På grunn av værforholdene kunne ikke snurpeflåten søke etter sild i første halvdel av januar. Den 17. januar forsøkte dog mange av de snurpere som stasjonerte sør for Stad seg i munningen av Hellefjorden. Man fant litt sild, men den gikk tynt og der var vanskelige strømforhold. Der ble i alt tatt 17 svært ujevne fangster mellom 50 og 1.900 hl, tils. 5.700 hl.

Neste dag bedret været seg, og hovedtyngden av flåten gikk ca. 50 kv.m. NV av Runde hvor det ble rapportert om bra med sild. Ut på kvelden den 18. januar og natt til 19. januar slo også snurpefisket til på dette felt — og det ble tatt en rekke jevne og til dels store fangster. Fisket tok seg også opp igjen på samme felt i kveldingen den 19. januar. I alt ble det den 18. og 19. januar fisket ca. 350.000 hl snurpenotsild på dette felt.

Natt til mandag 21. januar var været fremdeles bra, og silden hadde nå trukket nærmere land. — Etter helligdagsfredningens opphør foregikk et godt snurpefiske 15 kv.m. NV av Runde. På morgenparten frisknet vinden på og vanskeliggjorde fortsatt fiske. I løpet av natten ble det i alt oppfisket vel 200.000 hl som fordelte seg på jevnt over gode enkeltfangster.

Den 22. januar var fisket værhindret, og det ble bare tatt noen få fangster — bl. a. ved Stad. Resten av uken som endte den 26. januar

Tabell 2.

Snurpenot-

	19/1	26/1	2/2	9/2	16/2	23/2
Norskehavet (Sarsfeltet)	367.300	242.800	—	—	—	—
Erkna—Lestabukta	—	80.500	22.950	—	—	1.750
Grasøyene—Vallaboene						
—Goksøyrvika	—	209.500	93.400	8.850	42.400	900
Rundefeltet	—	165.800	2.100	—	41.750	42.200
Skorpeflaket	—	—	750	—	—	—
Sandøy—Kvamsøy	—	—	94.600	—	2.000	—
Svinøyhavet	—	5.400	12.450	4.950	4.600	—
Stadlandet og Selje						
m/Vanylvgapet	—	87.800	570.200	280.000	285.800	1.800
Nord-Vågsøy	—	—	3.150	26.750	198.200	—
Sør-Vågsøy	—	15.850	122.900	30.800	232.200	—
Davik	—	3.150	206.500	—	307.700	9.500
Bremanger	—	—	61.200	700	43.050	1.350
Kinn	6.250	58.000	332.400	117.200	300	—
Askvoll	—	—	14.850	19.800	100	—
Hjelme	—	—	6.000	—	—	—
Austevoll	—	—	—	—	—	—
Fitjar	—	—	—	—	—	—
Bremnes	—	—	—	—	—	—
Bømlo	—	—	—	—	—	—
Utsira	—	—	—	—	—	4.700
Skåre	—	—	—	—	—	—
Åkra	—	—	—	—	—	13.600
Skudenes	—	—	—	—	—	48.900
Kvitsøy	—	—	—	—	—	—
Bokn	—	—	—	—	—	—
Avaldsnes	—	—	—	—	—	—
	373.550	868.800	1543.550	489.050	1158.100	124.700

var det vanskelige værforhold som for det meste hindret snurpefisket sør for Stad. Det ble dog tatt enkelte fangster mellom Avalden og Ytterøyene i Kinn. Nord for Stad var værforholdene noe bedre, og det ble her tatt en rekke fangster på Goksøyrvika, Vallaboene og ved Grasøyene med dagsfangster mellom 75.000 og 155.000 hl.

I den etterfølgende uke var det gunstige værforhold, og fisket slo godt til på strekningen Vanylvgapet—Ytterøyene. Det ble også tatt en del fangster på Lestabukta, Goksøyrvika og ved Grasøyene. Videre ble det tatt noen fangster ved Bulandet og Nordøyene i Hjelme. I alt ble det i løpet av uken oppfisket ca. 1.500.000 hl snurpenotsild — og dette var kvantumsmessig sett sesongens beste uke for snurperne.

I uken som endte den 9. februar ble fisket atter stort sett værhindret.

fisket.

1/3	8/3	15/3	22/3	29/3	5/4	12/4	
—	—	—	—	—	—	—	610.100
—	—	—	—	—	—	—	105.200
—	—	—	—	—	—	—	355.150
10.050	25.350	—	—	—	—	—	287.250
2.700	21.400	1.100	1.800	3.400	3.700	—	34.850
2.400	2.600	3.900	—	—	—	—	105.500
9.250	3.600	—	—	1.350	—	—	41.600
—	250	3.650	36.600	139.100	20.950	29.450	1455.600
—	—	—	—	—	—	—	228.100
—	—	—	—	—	—	—	401.750
—	—	—	—	—	—	—	526.850
30.000	600	64.200	10.000	—	—	—	211.100
—	—	—	21.100	—	—	—	535.250
—	—	—	—	—	—	—	34.750
—	—	—	—	—	—	—	6.000
3.550	1.400	—	—	—	—	—	4.950
100	3.400	1.100	—	—	—	—	4.600
6.350	4.600	—	—	—	—	—	10.950
34.800	12.250	1.350	—	—	—	—	48.400
—	—	—	—	—	—	—	4.700
28.600	13.400	—	—	—	—	—	42.000
—	—	—	—	1.400	—	—	15.000
32.400	—	—	—	—	—	—	81.300
9.300	—	—	—	—	—	—	9.300
158.400	5.800	—	—	—	—	—	164.200
10.947	—	—	—	—	—	—	10.947
338.847	94.650	75.300	69.500	145.250	24.650	29.450	5335.397

Bare tirsdag den 5. februar var det gode arbeidsforhold, og det ble den dag tatt en rekke gode fangster i Vanylvsgapet, på Hoddevik (Stad) og ved Ytterøyene og Kinn.

Mandag den 11. og tirsdag den 12. februar var snurpefisket fortsatt godt på strekningen Klovningen—Vanylvsgapet, likesom det ble tatt en del fangster på Vallaboene og Rundefeltet. Fisket var særlig godt på Hoddevik, Kvalheimsvik og ved Klovningen.

Storsildsesongen var hermed slutt. Snurpefisket fortsatte imidlertid på de samme felter i resten av uken som endte den 16. februar. Fisket var i avtagende, og i slutten av uken var det også delvis værhindret. Når bortsees fra lørdag den 16. februar da fisket var fullstendig værhindret, lå dagskvantumet mellom 80.000 og 140.000 hl. Fisket foregikk

vesentlig på strekningen Olderveggen—Kråkenes. Silden begynte imidlertid nå å trekke hurtig fra land.

I uken som endte den 23. februar drog hovedtyngden av snurpeflåten til Haugesundsdistriktet. En del ble dog liggende igjen på Møre. Fisket i Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal ble dog for det meste værhindret fram til den 10. mars, og det ble derfor bare få og spredte fiskedager. Således ble det den 18. februar tatt noen mindre fangster på strekningen Kråkenes—Olderveggen, og den 23. februar ble det tross tung sjø tatt ca. 40 fangster på tilsammen vel 40.000 hl vest av Runde. Videre ble det den 28. februar tatt enkelte tildels gode fangster på Bremangerhavet likesom det samme dag og den 4. og 5. mars ble tatt en del fangster på Rundefeltet, Skorpeflaket og Svinøyhavet. Nord for Stad gikk silden hardt og var vanskelig å fange.

I Haugesundsdistriktet foregikk snurpenotfisket i tiden 18. februar til de første dager av mars. Fisket var som nevnt mislig, og de fleste fangster ble tatt på lys.

De første fangster i dette distrikt ble tatt mellom Utsira og Ferkingstadøyene den 18. februar. Det ble her i alt tatt ca. 15 gjennomgående små fangster. Fremover til og med 22. februar var fisket værhindret, og det ble i denne tid bare tatt få og ubetydelige fangster. Lørdag den 23. februar fant snurperne silden i Skudefjorden. Det ble en hel del kasting, men silden sto dypt og det ble mange bomkast. Fangstene var svært ujevne og for det meste små, men der var enkeltfangster på ca. 3.000 hl.

Fra mandag den 25. februar til lørdag den 1. mars foregikk en del snurping i Skudefjorden og i Karmsundet. Fangstene var ujevne. Fisket foregikk hovedsakelig ved sør- og vestsiden av Bokn, men det ble også tatt enkelte fangster ved Selen og Høvring i Avaldsnes og på Hestvik og Tømmervik, Skudenes. Den 26. februar ble også tatt en mindre snurpefangst ved Låtersøy, og neste dag ble noen få fangster tatt samme sted.

Hovedtyngden av snurpeflåten gikk nå til Sørøyene hvor det ble tatt enkelte spredte fangster i resten av uken. Den 27. februar ble det også tatt noen mindre fangster ved Stolmen og Marsteinen, og den 29. februar og 1. mars ble det videre tatt noen fangster ved Skotningen og Ragøyene.

I den etterfølgende uke var fisket værhindret og fisket sterkt avtagende. Det ble dog tatt enkelte spredte fangster ved Bokn, i Sørøyene, Ragøyene og i Selbjørnsfjorden.

Omkring 10. mars la de fleste snurpere opp. I Haugesunds-distriktet ble det heller ikke tatt nevneverdige fangster etter denne dag. Det var bare et par ubetydelige fangster i Sørøyene og ved Stolmen — og

en enkelt fangst på 1.400 hl som den 26. mars ble tatt vest av Åkrehamn. I Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal foregikk det dog en del etterfiske etter 10. mars, og de snurpere som deltok gjorde det forholdsvis godt på dette fiske. Silden var dog småfallen og vanskelig å fange med alminnelige vintersildnøter. Fisket foregikk på strekningen Ytterøyene —Nesje i tiden 11.—15. og 17. mars. Videre ble det i tiden 11. mars til sesongens slutt tatt en rekke spredte, men til dels gode fangster på begge sider av Stad.

Om snurpenotfisket vises for øvrig til tabell 2.

L a n d n o t f i s k e t.

Årets landnotfiske må betegnes som mislykket. Silden trakk som før nevnt ikke inn på de vanlige kasteplasser. Den ble stående ved de ytterste oddene. Søndag den 27. januar var riktignok silden på kast langs Store Bataldens østside, men den trakk seg tilbake ved helligdagsfredningens opphør.

I alt ble oppfisket 62.329 hl landnotsild hvorav 22.362 hl storsild og 39.967 hl vårsild.

Årets første landnotsteng ble satt i Sogn og Fjordane den 28. januar. Det ble da satt 3 steng, nemlig to på Refvik på h.h.v. 200 og 2.000 hl hvorav det siste gikk tapt, og et på Bolkevik på ca. 5.000 hl. Samtlige steng sto utsatt. I resten av storsildperioden ble satt ytterligere 10 steng i Sogn og Fjordane, hvorav de 9 ble satt i dagene 29. januar til 2. februar. De fleste av disse steng sto også utsatt. Stengene var også små. Således var et på ca. 8.000 hl (satt ved Håmannsskjær), to på ca. 2.000 hl og resten under 1.000 hl. — I tiden 13. mars til 6. april ble det satt ytterligere 16 steng i Sogn og Fjordane, hvorav 13 var under 1.000 hl og de øvrige på ca. 2.500 og derover. De største steng ble satt ved Kvanhovden (3.000 og 5.000 hl) og i Bremanger (2.500 hl).

I Hordaland ble i alt satt 12 steng med tilsammen ca. 3.000 hl. Herav ble 3 steng på tilsammen 1.200 hl satt ved Fedje i dagene 1.—4. februar og de øvrige vesentlig i Bømlo og Bremnes i slutten av mars.

I Rogaland ble satt 5 steng med tilsammen ca. 22.000 hl. Herav var et snurpelandsteng på ca. 17.000 hl satt på Breivik den 25. januar. Stenget var større, men resten ble tatt opp som snurpenotsild.

Nord for Stad ble det i vårsildperioden satt to steng, nemlig ett på 900 hl ved Haugsholmen den 11. mars og ett på ca. 60 hl ved Vigsund den 29. mars.

Om landnotfisket vises for øvrig til tabell 3.

Tabell 3.

Tabell over landnotfisket.

	Antall lås	Når låsene sattes	Når låsene tømtes	Opptatt hl
Borgund: Vegsund	1	29/3—	29/3—	60
Sande: Haugsholmen	1	11/3—	12/3—	900
Selje: Borgundvågen, Bolke- vik, Hoddevik, Seljeøy	4	28/1— 2/2	2/2— 7/2	6.450
Nord-Vågsøy: Refvik	3	28/1—29/1	28/1—30/1	1.350
Sør-Vågsøy: Torskangerpollen	1	12/2—	18/2—	800
Davik: Svinevik	1	1/2—	3/2—	2.150
Bremanger: Øksnes, Bremanger- pollen, Håmannskjær	12	29/1— 6/4	31/1— 8/4	22.450
Kinn: Kvanhovden, Lotra, Batalden, Lille Bat- alden	4	1/2—18/3	2/2—20/3	3.200
Fedje: Ytre-Eidet, Indre Eidet	3	1/2— 4/2	1/2— 5/2	1.200
Austevoll: Stolmen	1	29/3—	1/4—	70
Bremnes: Øklandsvåg, Løkling- holm	7	15/3— 4/4	17/3—15/4	450
Bømlo: Langevåg	1	28/3—	2/4—	1.250
Skåre: Røvær	1	28/2—	28/2—	650
Bokn: Breivik, Trosnavåg . .	4	25/2—26/2	27/2— 5/3	21.349
	44	28/1— 6/4	28/1—15/4	62.329

I landbringelse og anvendelse av årets fangst.

I følge tabellene 1—3 ble det i alt oppfisket 8.822.269 hl vintersild siste sesong.

Om hvor silden ble brakt i land vises til tabell 4.

I følge Noregs Sildesalsslags årsberetning er silden anvendt således: 530.350 hl eksportert fersk, 245.075 hl frosset for eksport, 882.967 hl saltet, 182.323 hl til hermetikk, 6.899.495 hl til sildolje, 89.043 hl til agn og 47.339 hl forbrukt innenlands.

Tabell 4. Fangstmengde brakt i land i de forskjellige herreder og byer.

<i>Ilandbringelsessted:</i>	hl		hl
Feda	100	Alversund	11.650
<i>Vest-Agder</i>	100	Hosanger	2.850
Egersund	3.300	Laksevåg	26.500
Eigersund	749.100	Askøy	666.500
Sandnes	1.350	Bergen.....	128.700
Hetland	210.100	<i>Bergen og Hordaland</i> ...	1.602.150
Stavanger	317.100	Gulen	7.650
Rennesøy	450	Solund	1.700
Kvitsøy	51.200	Fjaler	3.800
Bokn	1.050	Askvoll	11.150
Skudeneshavn	35.750	Kinn	42.100
Skudenes.....	7.950	Florø	183.250
Stangaland	87.200	Bremanger	103.350
Kopervik	12.700	Sør-Vågsøy	625.550
Åkra	142.700	Nord-Vågsøy	2.450
Avaldsnes	57.100	<i>Sogn og Fjordane</i>	981.000
Torvastad	1.448.650	Sande	123.850
Skåre	24.250	Herøy	1.080.200
Haugesund	238.800	Ulstein	500
<i>Rogaland</i>	3.388.750	Hareid	168.900
Sveio	37.250	Ålesund	190.900
Bømlo	5.700	Borgund	311.200
Bremnes	900	Haram.....	500
Moster	1.150	Sør Aukra	7.650
Stord	278.000	Nord-Aukra	7.700
Skånevik	2.850	Sandøy	160.250
Fjellberg	5.350	Molde	15.500
Kvinnherad	7.200	Fræna	30.550
Fitjar	16.200	Bud	7.850
Tysnes	1.600	Hustad	100
Strandvik	100.100	Kornstad	600
Austevoll	14.150	Bremsnes	38.400
Sund	4.600	Kristiansund N	51.100
Fjell	169.700	Edøy	450
Herdla	35.600	Hopen	1.250
Hjelme	13.200	<i>Møre og Romsdal</i>	2.197.450
Fedje	1.150	Sør-Frøya	2.750
Austrheim	6.900	Trondheim	30.150
Hordabø	2.100	Stjørna	17.250
Fusa	16.150	Bjugn	12.100
Os	28.600	Jøssund	90.950
Fana	12.000	<i>Sør-Trøndelag</i>	153.200
Manger	5.500		

Tabell 4 (forts.)

	hl		hl
Otterøy	30.900	Sandtorg	38.650
<i>Nord-Trøndelag</i>	<u>30.900</u>	Kvæfjord	39.500
Nesna	36.600	Trondenes	13.750
Meløy	62.600	Tromsøysund	49.600
Bodø	67.500	Ullsfjord	<u>16.150</u>
Vågan	15.400	<i>Troms</i>	<u>157.650</u>
Svolvær	45.900	Loppa	34.800
Hadsel	4.500	Nordkapp	<u>11.619</u>
Sortland	32.150	<i>Finnmark</i>	<u>46.419</u>
<i>Nordland</i>	<u>264.650</u>		

Dagbok vinteren 1952

av notbas *Hans O. Vindenes*.

Den 2.—3. januar tok man til å samle mannskaper for vintersildfisket. Det blir fullmåne den 12. januar, og selv om man ikke akkurat tror på at silden vil komme da, så er det iallfall ikke helt sikkert at den ikke kan komme omkring denne datoen. Derfor vil man såvidt mulig være klar til nevnte dato. Enkelte tok til allerede mellom helgene, men det var vel helst slike som hadde liten sjelefred eller andre ting som plaget.

Været har vært urolig og rusket utover sen-høsten. Etter gammelt skulle dette skynde på silden, men det er ikke sikkert at slike ting betyr noe nå lenger. Man har jo til og med skiftet slike bergfaste ting som statsminister m.fl. i Den kongelige norske regjering, og da må man nok gjøre seg fortrolig med slike bagateller som at silden ikke lenger lar seg kommandere av været.

«Sarsen» gikk helt oppi åkrene i Måløysundet. Dette kan bety at silden kommer til å gå godt inn i år, men silden må nok i alle tilfelle vente til «Sarsen» kommer ut igjen og hjelper den på rette veier. Derfor går vi her med hjertet i halsen og venter på at skuta skal bli ferdig. Korvetten «Andenes» skal ut i «Sarsen»s sted. Den hører vel imidlertid inn under M.K. Og når en da husker hvor tregt det var å få noe ut av «Håkon VII» i sin tid — enda den lå midt oppe i tjukkeste stimen, så skal vi bare ikke gjøre oss for store forhåpninger.

Ja, tiden går — og uvær skifter med uvær — bare fra en annen retning. Det er det hele foreløpig.

Den 4., 5., 6. og 7. osv. kommer der folk med nattrutten og hurtigruten og andre ruter. De kommer nordfra og sørfra. Ja, til og med Sognebåtene fører fram mannskaper og storfeslakt. Det tegner således til at man trenger både mat og folk til sesongen.

Vi har også med oss en nordfjording. Han påstår i fullt alvor, at alle de som kom i lag med ham på rutebåten, de så så tungsindige ut. Det var ikke det vanlige humøret over dem. Han hadde også kikket ombord i hurtigruten, og det samme gjorde seg gjeldende der. Han nevnte

ikke at han var utav humør selv på grunn av en liten ting som jeg ikke skal nevne.

De som leser dette sprøytet vil muligens forstå at det er en god del spenning foran hvert vintersildfiske. Jeg har imidlertid et visst inntrykk av at denne spenning er i sterk utvikling. Tidligere var den begrenset til dem som skulle ut og deres pårørende. Etterhvert er det imidlertid blitt slik at både land- og bykommuner på den strekning som er representert under fisket følger med i stor spenning. Handelsmenn, banker m.fl. er engasjert langt oppover ørene. Det samme gjelder isere, saltene, sildoljefabrikker, lossere, grabbere og bommere. Spørsmålet om vær og sild og godt fiske har således fått en betydning som aldri før. Hvis vi får en real uværsvinter og et dårlig sildeår, så går det sikkert galt for svært mange. Får vi derimot gode forhold med godt fiske, så ruller snøballen videre med forbedringer og nye investeringer til enda mer ukjente høyder.

Ingen skal påstå at fiskeflåten nå er fullkommen, men jammen tar den til å komme seg ikke så lite. De penger som ble tjent i fjor er av de aller fleste lagt ut til forbedringer og fornyelser både på båt og bruk. De fleste har måttet låne attåt. Å reparere fartøy eller maskin er det samme som å gå til doktor eller kanskje enda verre. En blir iallfall snart pengelens av det.

Mellom den 8. og 12. januar var de aller fleste snurpere reiseklare. Man kunne imidlertid ikke godt gå på en fredag og så ble det lørdag. Søndag var dessuten den 13. Vi — d.v.s. jeg personlig — tok laus med min båt mandag den 14. Det var merkelig nok godt vær, og vi kom til Måløy om kvelden. Der lå 20/30 snurpere i Måløysundet. Den aller første som kom var Bjellands «Sæle».

Januar 15. Ruskevær. — Rykter om sild begynner å skape litt uro i dag. Fyrvokteren på Kråkenes melder om havsule. (Han sitter der ute så alene stakkar, at det er ikke så rart at han vil ha selskap). Vi var utover og gynget oss litt. Været var ikke så galt som værmeldingene. De var de aller verste med vest nord-vest storm med orkanbyger. Radioen beretter at høystakker fór til havs på Orkenøyene og at folk fikk takstein i hodet i Bergen.

Ålesunderne og Møringene for øvrig ligger stand by nord om Stad. De tror at hverken silden eller Gud vil svikte dem. De mener at silden vil slå til som i fjor, og det kan hende at de får rett. Men vi striler har ikke så lett for å tilegne oss denne trua deres.

Drivgarnsfolkene ser vi lite til ennå, men de kommer vel dessverre tidsnok frem.

Ja, således svirrer tankene mens vi rir i kjettingene på Kapelbukta.

Januar 16. «Byget sterk sørvest kuling» var værmeldingens bud-

skap til oss i dag. Vi har således fremdeles noe å glede oss til. I går kveld og ut på natten var det generalstorm, og en greker gikk på land her i Måløysundet. Vi er således ikke helt uten underholdning. Dessverre finnes her en gjerrig gjeng av håfiskere. Den er til og med i dag 8—9 kv.-m. utfor Kråkeneset og konfererer i telefonen om muligheten for å sette en «10—20 stamper line». Enkelte av dem satte også, og de fikk en del hå. «Sildesyner» formerkes ikke, men alle påstår at såsnart bare været bedrer seg så får vi sild. «Sarsen» sier at silden står 60 kv.m. ute, men den kommer. Vi får bare håpe både på sild og på bedre vær. Som det nå er går det rett og slett ikke.

Januar 17. Værmeldingene er fremdeles det mest spennende, og i dag kl. 0800 var de aldeles utsøkte. Dreierende fra sørøst til nordvest, men ikke akkurat storm nettopp her.

Det kommer stadig flere snurpere sigende forsiktig sørfra. Man kan nesten se på avstand at de ikke er sikre på om de ikke har gått for langt nord.

Ved 10-tiden i formiddag ryktes det at der skulle vært loddet sild ved Batalden. Samtidig gikk det rykter om at «Sarsen» hadde «stubbet» lenken sin 55 kvm. vest av Runde. Dette skapte en del forvirring, men her er altså sild i sjøen i år også. — Mot kvelden ble det endel kasting i Hellejorden, men strømmen ødela for de fleste. Det ble tatt 4—5 fangster i alt. Været bedret seg utover kvelden, men strømmen gjorde all virksomhet umulig.

«Sarsen» rapporterte sild 40—50 mil vest. Snurperne følger silden nesten til Stabben fyr, men de fikk ikke sjangse på den på grunn av strømmen.

Januar 18. Fin værmelding og forsåvidt bra vær. Det er litt kaldt og en del sjø, men vinden er spak.

I Hellefjorden ble det ikke meget å få i natt. Silden «sjettret» seg utover hele fjorden. Dessuten gikk den for dypt og så var det strømmen da.

Snurperne som er igjen på Svinøyfeltet rapporterte i formiddag at de så sildeåter ca. 25 mil av, og en stor del av dem som kom sørover i natt gikk full fart nordover igjen. Her er ikke oljen dyr! Vi tar også og «hesper opp rumpå» og går på nord. Utover kvelden og natten blir det tatt atskillige fangster ca. 40 kvm. nordvest av Runde. Været er bra og silden forholdsvis lett å berge. Vi greide imidlertid å sprengte, og av resten håvet vi 1.200—1.500 hl. Utover natten samles nesten hele snurpeflåten på dette felt.

Januar 19. Været helst godt. Utover morgenen slaknet det av med kastingen på Sarsfeltet, men ved 16-tiden fant snurperne sild og begynte igjen. Det er ført inn mange fangster til Ålesund og Fosnavåg.

Enkelte er allerede blitt dirigert like til Florø. — Vi har egentlig ikke sett store forekomster av sild ennå, og «Sarsen»s beretning synes å gå i samme retning. Men når 2/300 fartøyer leter med ekkolodd så skal det godt gjøres å lure seg unna så sant det finnes sild i sjøen. Det er nokså sannsynlig at det utover kvelden vil bli tatt en god del sild.

Januar 20. Søndag. — I går kveld var ikke værmeldingen så bra, men i dag er den litt bedre. Det kan således hende at vi kommer utpå igjen til natten.

Her kom inn en hel del sild som var tatt i går kveld på 40 mils grensen eller rettere ute i «eggakanten». Lenger inne har man foreløpig ikke funnet sild etter det vi vet til middag i dag.

Vi går ut fra Moltustranda kl. 14 og tenker oss utover sjøen. Været er nå det aller beste. Da vi kom ca. 16 kvm. av Runde, meldte «Sarsen» at den så sild i vannflaten. Vi svinger til, og der er en god del sildedotter omkring «Sarsen». Men klokken er bare 18, og så er det søndags kveld. Fristelsen er stor. Men risikoen er større. Det er mer enn forbannet å stå oljekledd og se på at silden spraker bortover sjøen i dette gode været. Det er stille som på en dam, men vi tør ikke ta til oss av overfloden. Vi må vente til kl. 24, for da først åpner loven adgang for oss til å fiske. I ventetiden tar vi oss en sving utover til omkring 35/40 mil av land, men vi finner merkelig nok ikke sild her. Det må derfor bli å gå tilbake til «Sarsen» og vente på lovlige tid.

I kveld kunne vi virkelig fiske sild og føle at værgudene var med oss. Vår herre må vite hva vi finner siden i natt — og da blir det hundreder av fartøyer og båter å kampere imellom. Ja, det er ikke alltid så greit.

Januar 21. På slaget kl. 00 i natt lå alle snurperne klar til å kaste på feltet ca. 17 mil V t N $\frac{1}{2}$ N av Runde. Samtlige nøter gikk etterhvert i sjøen og de aller fleste fikk gode fangster. Garnfolkene begynte allerede å lure garna sine uti før klokken var slagen. Det var ikke alle som forsøkte dette, men det var nokså mange — og da vi skulle kaste var der garnlenker overalt. Når det så ble krangel om plassen, så sa de bare at de hadde satt først, og dermed hadde de retten på sin side. Snurperne, som gikk i gang da det var lovlig å fiske, måtte bare tie. — Utover morgenen begynte det å blåse sørlig frisk bris, og dette vanskeliggjorde fangstingen. Enkelte garnfolk fikk svært bra med sild, og flere røde lanterner kom opp.

De fleste snurpere fikk et kast hver, men dersom vi kunne begynt kl. 17 i går kveld så kunne det blitt fisket meget mer, og det kunne blitt en natt på mange millioner. Vi fikk ca. 1.000 hl i ett kast, og siden har vi ikke kunnet kaste på grunn av for sterk vind. Helligdagsfredningen var oss denne gang en kostbar fredning. For det første økonomisk, og dernest på grunn av all den forbannelse den avfødte. Aldri har jeg set

havet så stille og heller ikke silden mer villig til å la seg fange enn den var før midnatt i natt. Får bare håpe at slike situasjoner blir oss godskrevet når vi kommer hinsides.

Januar 22. Det var kø i Fosnavåg da vi skulle melde inn silden i går kveld. Vi gikk derfor til Måløy, og her har vi da levert 3 forskjellige steder. Vi håper bare at sønnavinden må forhindre de som er ute i å få noe. — Helt fritt har det imidlertid visstnok ikke vært. Man har formerket sild like inn under Stadlandet, men snurperne klager over for meget garn. Ved middagstider ble det en del snurping på Eltvika. Det ble imidlertid sprenge nøter for de fleste, men enkelte fikk litt fangst. Det klages sterkt over for stor almue. Det er stor sjø og frisk sørlig vind.

Januar 23. Været er tålig bra, og her har vært sild fra Kråkenes til Runde. Fangstene er ujevne med en god del sprenge nøter og søkklenker. Vi tok 2.400 hl i 2 kast. Her er altfor meget folk på feltet. Det er derfor vanskelig å orientere seg og ordne seg riktig, men det går, det går — tross alt.

Januar 24. Snøkave og stor sjø. For imorgen er det meldt nordkuling. Sør for Stad har det ikke vært tatt sild med not i dag, men ved Godøy ble det snurpet i formiddag, og man har holdt det gående der hele dagen med tildels gode fangster. Vi og flere andre har vært på fart nordover, men da vi kom fram var det forsent for i dag. Det står en god del sild fra Grasøyene og nordover, men den står for dypt i kveld. Dessuten er her så mange garnblåser, at hvis en ville skjøte litt attåt, så kunne man nesten gå over Breisundet på bare blåser.

Vi så sild utenfor Olderveggen i formiddag, men det var små forekomster vi kom over. Det ser derfor ut for at den trekker sent sørover.

Januar 25. Gårsdagen ble avsluttet med et sørgelig forlis. Snurperen «Linesøy» gikk på land og sank i snøkave og stor sjø. Nesten hele mannskapet kom bort. Ja, det er ikke alltid greit.

I dag begynte man å kaste vest av Godøy i verste snøkave og sjøgang. Det var vanskelig å finne frem og orientere seg, men jammen ble der tatt flere gode fangster. Ellers har det vært slakt på alle fronter i dag såvidt jeg kjenner til. Det er imidlertid dette sørgelige griseværet som får ta skylden. Det ser for øvrig foreløpig ut for at sildetyngden ikke er stor.

Januar 26. Værvarslingen har visst vært i ulage i flere dager. Man har meldt nordkuling m.m. fra den kanten, men fra midnatt tok sønnavinden til for alvor igjen, så ved 06-tiden rauk sjøen her på Fosnavåg. Vi har forresten sluppet fri hele nordenvindsbudskapet. Fisket er imidlertid sterkt hemmet av været, og blir det ikke straks roligere, spøker det for storsildfisket som for øvrig ikke ser så bra ut. — Utover ettermiddagen fant snurperne sild både i Vanylvsgapet, Fåfjorden og vest

for Batalden, og det ble tatt noen slumper på disse steder. Det er et lyspunkt at silden blir funnet sør for Stad slik at flåten kan fordele seg. Hvis alle som er kommet ut i år for å fiske og bomme skal være på samme felt, så jammen blir det mer enn en som får det trangt på flere måter. Vi får imidlertid håpe at »Vårherre tek børa på seg» i år som så ofte før når det har sett «knage» ut.

Januar 27. Søndag, og været bra, om enn ikke så godt som forrige søndag. Det er til og med rolig i radiotelefonen i dag etter at man hele uken har hørt på dette kråkeskriket. Værmeldingen var også bra, men når det meldes om «snøbyger», så er det ensbetydende med at der er eller blir stor sjø. Sjøgang er noe som vi snurpere ikke liker. Da slingrer og dingler og slår alle ting slik at en bare må legge øynene igjen og la humla suse.

Det er i kveld som forrige søndagskveld. Vi ligger og ser på silden. Været er godt, men klokken er ennå ikke 24. Hadde vi vært helt for oss sjøl så hadde vi gjerne tatt sjangsen og kastet, men dette går rett og slett ikke an nå da vi har fartøyer på alle kanter. Man spør seg selv: Hvem er det som er kommet på dette med søndagsfredningen under fisket? Her går man i 49 uker av året og venter på disse 3 ukene da storsilden er her — og så skal vi kaste tiden bort på denne skammelige måten.

Januar 28. I dag kan man si at storsildfisket er begynt for alvor. Det kastes nemlig fra Bud i nord til Bulandet i sør, og det er masser av sild over alt. Dessuten er været godt. Det blir således en av de store dager i sildefiskets historie. Ja, ikke for vår del da — for vi jobbet inatt, var trøtte i dag morges og gikk inn og leverte 1.500—1.600 hl. Og da vi vel var kommet på losseplass, da skal jeg hilse og si at det riktig bar laus. Vi kom snart ut igjen og vi fikk sild nok. Det ble bare så altfor meget, så nøtene sprakk i filler naturligvis. I natt skal vi forsøke å sove litt slik at vi kan være uthvilt til i morgen. Hvo vet hva morgendagen vil bringe?

Januar 29. Jeg lurte sterkt på hva denne dagen ville bringe oss, og nå er dette spørsmål besvart. Det ble omtrent den verste dag jeg har opplevet i båt siden jeg begynte som notbas for 35 år siden. De aller fleste omkring oss fikk mer eller mindre sild, men vi gjorde 3 bomkast, og fikk revet noten hver gang. Den ene noten er uhelbredelig foreløpig. For øvrig har man fått sild fra Bulandet til Storholmen, men ikke så svært som i går. Dette er første dagen at der er blitt dirigert båter fra Måløy til Bergen i år.

Driverne får ikke særlig fangst sør for Stad. Silden går på en egen måte. Den setter seg ned om natten.

Været har vært brukbart med søroslig vind.

Januar 30. I dag har vi kriget ved Ytterøyene. Det ble ingenting på oss. Enkelte fikk det til å klaffe, men her er megen tom tonnasje igjen på feltet. — Vårherre må vite hvordan det har gått andre steder. Kl. 19 hiver vi opp båten og går til Florø for å forsøke å levere 200 hl.

De som snakker om tariffer og arbeidstid skulle død og pine vært med i denne leken eller rettere kampen for tilværet. Det er 18—20 timers dag og tildels enda mer. Og så er det jobbing på bare livet i all slags vær og til slutt kanskje et fattig resultat. Sprengt eller revet not, rygger, armer og never som verker. Det blir så altfor ofte resultatet.

Januar 31. Det går opp og ned her i verden, men dagen i dag har vært vår dag. Vi er nå på vei til Måløy med 3.500 hl, tatt utenfor Fåfjord. Det var mange som fikk sild her, men vi var nok avgjort bestemann i dag.

I går kveld ble håveforbudet for hjelperne satt i verk. Vi som er ute kan ikke godt begripe at det var nødvendig. Silden har jo gått unna som kokt mat. Har man fått sild om dagen, er man blitt utlosset om natten, og har kunnet begynne igjen neste dag. For mitt vedkommende spiller det neppe noen rolle, men det kan svi for enkelte.

I Måløy får vi vite at det også i dag har vært godt snurpefiske på Møre. Snurperne kom som perler på en snor og skal til Bergen eller enda lenger. Vi har fått ordre for Bergen foreløpig. Jo, jo, det ser ut til at det blir sild i år allikevel, og det trenges visst. Det er dog fortsatt et stort spørsmål om det var tilstrekkelig overveiet å sette håveforbudet ut i verden allerede nå. Jeg tror det ikke. Jeg frykter for at situasjonen nord for Stad har vært avgjørende. Sørenfor har stillingen vært en annen. Iallfall er det sildehunger både i Haugesund og Stavanger fremdeles. Direktør og salgsstyre mente å ha handlet riktig der, da jeg snakket med dem i Måløy i går kveld, men det tror altså ikke jeg. De kan ikke ha hatt tilstrekkelig oversikt over situasjonen i dens helhet — altså både nord og sør for Stad.

Februar 1. Vi leverte på Stord.

Der ble målet tatt helt fullt slik at vi tapte 200 hl på det vi mente å ha ombord. Dette må få et etterspill.

Det har vært tatt sild flere steder, men mest omkring Stad. Lastete båter av alle dimensjoner og fasonger fører sild sørover. På samme måte går det selvsagt nordover uten at jeg ser noe til dem. Dette er i sannhet en stor folkevandring. En og annen knaller på land og går ned. De styrer formentlig ikke akkurat riktig rett, men her er allikevel ualminnelig mange igjen.

Været har vært som før om dagene med sørostlig kuling i Sogn og Fjordane, men for øvrig tålig bra vær.

Februar 2. Været tålig bra med sørostlig bris. Vi skrenser nordover

og kommer opp i sild ved Nordøyane. Vi og flere med oss kaster, kaver, sprenger og forbanner hverandre etter de beste oppskrifter. Får ombord 800 hl i våre filler og fortsetter nordover hvor vi bare hører jammeren etter hjelpere til sleping og om mulig etter håving. Dette siste er jo «forbjudet» som vi kjenner til. Det er ergerlig å slippe silden ut igjen når den er drept i noten. Om noen dager er kanskje behovet etter sild større enn tilgangen.

Ut på kvelden frisk sørlig og snøslaps, så oppsynssjefen sine vaktmenn kan visst ta det ganske tålig i kveld.

Februar 3. Søndag og litt sørost med snøslaps. Båtene kommer lastet til randen nordfra og fortsetter på sør til Haugesund og kanskje enda lenger. Nå får Haugesund sin besøkestid får man tro. Det er nå den som var sildebyen og gjerne vil være det, så det gjør sikkert godt med sild der. Men leveringsvansker er allerede et faktum, og jeg synes at en salgsassistent nettopp nevnte i radiotelefonen at der snakkes om fiskestans. Vi får dog håpe at vi slipper det, og at vi heller får en real kuling en dag eller to. Jeg vil iallfall håpe at salgsstyret betenker seg to ganger før de setter fiskestopp i gang. Her er ingen leveringsvansker sammenliknet med før to år siden. Til og med ifjor var det langt verre.

Februar 4. Været tålig bra med sørlig bris, men i halvfemtiden i dag sprang vinden om til nordvest kuling som forårsaket en del forvirring blant dem som hadde bruk i sjøen. Ut på dagen jenket været seg delvis igjen.

Fisket har vært værhindret, men det ble tatt noen få fangster på Bremangerfeltet før nordvesten kom, og senere ble det tatt 6—7 fangster ved Furestaven i ly for nordvesten.

Frykten for leveringsvanskene ble sannsynligvis mindre nå da været forhindrer fisket. Vi har imidlertid intet høyere ønske enn at været må bli bra, og at der må bli sild å få. Da først er vi i vigør, og vi håper på bedre vær i morgen.

Februar 5. Dagen opprant med stigende barometer og avtagende vindstyrke. Til å begynne med så det dog ut som om nordvesten og sjøgangen fra i går har jaget silden fra land. Ut på formiddagen fikk man dog kontakt med silden flere steder fra Batalden til Vanylvsgapet. Det ble tatt atskillige fangster, men det var usedvanlig meget riving og sprenging av nøter. Vi sprengete og fikk noen hundre hl.

På kvelden sør kuling sør for Stad.

Det står i sangen: «Der er et folk i strid for livet uavladelig», og det passer på oss fiskere. Det er jeg villig til å underskrive i kveld. For oss blir ikke alle timene som slites og streves på livet laus betalt like bra. Det er heldigvis allikevel ingen sit down tendenser. Hvis slike ting forekom blant fiskere, kunne vi bare fare hjem og legge oss.

Februar 6. Dagen startet med sørkuling, og senere utover må det vel sies å ha vært storm, idet det har vært vanskelig å finne det riktige skille mellom himmel og hav. Alt har stått i et råk. Det kan kanskje ha sin misjon med litt storm også. Ikke så å forstå at vi som fiskere er begeistret for den. Men for omsetningsleddet høres det ut som den virker som salve på sjelen. Etter 14 dagers virksomhet virker de helt oppgitt, mens vi synes at vi ikke er kommet i gang enda.

For de drivere som var ute i natt ble stormen en hard påkjenning. Flere mistet garn. Ellers er det fullstendig fiskestans. 2/3 forsultne snurpere forsøkte seg i råket uten resultat. Vi får ta det med ro og syng: «Hvo ene lader Herren råde».

Februar 7. Værmeldingene gikk ut på vest, dreierende nordvest stiv kuling, — og slik er det omtrent. Dessuten er det en sjøgang av største kaliber. Fortsetter dette været, så blir de ferreste rike av sildefisket denne vinteren. Det kan hende at jeg ser for svart på det, men sesongen er kort og trenger å være god.

Vi gikk rundt Stad. Det var svær sjø. Silden sto som en mur utenfor Stad, men der var dessverre ikke arbeidsvær. Fisket har vært værhindret i hele dag. Meldingen i kveld går ut på nord kuling, så det blir bare verre og verre.

Februar 8. Nord sterk kuling og svær sjø, slik at alt fiske er værhindret. — Dagene går, den ene etter den annen, og det blir ikke stort i portemoneen av å ligge værfast midt i storsildsesongen.

Februar 9. Fremdeles nord kuling både i melding og i realiteten. Det blir imidlertid over middag en utrykning nordover til Stad, og merkelig nok blir det tatt en del snurpefangster. Vi fikk 1.000 hl.

Februar 10. Søndag og en del bedre vær. Til i morgen meldes imidlertid nord kuling igjen, og dermed har vi det gående. Storsildsesongen ebber ut, og silden farer dit den kom fra på grunn av dette sørgelige været.

Februar 11. Været for så vidt tålig bra.

Det ble tatt en god del snurpesild fra midnatt og utover dagen fra Ytterøyene til Geitmaren. Her har også vært sprengning og riving i bunn i massevis. Notbøterne har høykonjunktur. Det fortelles at de holder 48 timer i døgnet à kr. 6,—. «Må det bare vare ved», sa graveren i koleratiden.

Februar 12. En del sjøraks og vanskelig å arbeide. Det har allikevel vært tatt en del snurpesild både utenfor Stad og Kvalheimsviken. Vi fikk i går og i dag tilsammen ca. 2.600 hl, så nå kan vi telle i hop storsild-kvantumet vårt. I natt kl. 24 går storsildfisket ut, og så setter altså vårsildfisket til. Ja, så sies det. Det var nok tanken å forsøke å få forlenget tiden for storsilden til den 15. ds., men det gikk nok ikke. De høye herrer synes visst at fiskerne fikk være tilfreds på grunn av

kvantumet, men de samme høye herrer har nok ikke vært ute og sett alle fra Aust-Agder til Kirkenes som kvantumet skal fordeles på.

Februar 13. Snøkave og sørlig vind, og fisket har vært slakt i dag. Noe har det dog vært på de samme felter fra Stad og sørover. Vi ligger og lossar i hl og føler at vi mygler bort. Det er nok for gammeldags i dag å bruke hektoliter og folkekraft til lossing av store snurpelaster. Det skulle simpelthen vært forbudt.

Februar 14. Tålig bra vær. Utfor Kvalheimsvik var det massevis av sild til stede, men den sto helst på altfor grunnt vann. Det ble derfor en stor dag for notbøterne igjen. Nøtene rev man sunn i bunnen eller så sprengete silden noten. Det lir imot gytetiden, så den liker å kline seg ned i noten og komme fri igjen. Regnet man ut hva som ble tatt inn i sild og hva som måtte betales i notskade en slik dag, så ville det vel gå opp i opp. Subsidiene er delvis tatt bort på nøtene, og det gjør ikke stillingen bedre. Jeg hører imidlertid intet om at statsrådenes lønninger er satt ned. Det kunne kanskje tåles like godt der som på fiskernes budsjett. Vi føler oss ganske godt beredne av dem som ordner opp med tingene.

Februar 15. Sørvest til vestlig kuling. — Gud skje lov hadde jeg nær sagt, så kan også vi få en dag til å skrubbe skiten av oss. Dette med 18/20 timers tørn på livet laus er nok hyggelig for så vidt, men når en tillater seg å se det hele i sammenheng, så er det mest faen.

Så vidt meg bekjent ingen snurping i dag, men tildels svære garnfangster opp til 3/400 hl utenfor Skotningen. Silden trekker seg sør og vi får vel kanskje følge etter, selvom forholdene for snurpefiske alltid er bedre i nordre distrikt, idet strømmen alltid er mindre nordenfor.

Februar 16. Vestavind, snøkave, stor sjøgang og landligge. Ute-lukket å drive snurpefiske utenskjærs.

Februar 17. Søndag og enda mer snøkave, men vinden er tålig sørøst, senere nordøst, og til slutt ut på kvelden frisk nordenvind. Vi går sørover — ut ved Marsteinen og inn ved Skudenes. Her er sild flere steder, men ingen tyngde så vidt jeg kan forstå. Den står dessuten ikke lenger sør enn til Ferkingstadøyene på de felter vi har fart over, og det er et spørsmål om det blir noe stort vårsildfiske av disse forekomster. Vi har allerede den 17. februar i dag, så tida den går. Sildetyngden var atskillig større på storsildfeltet på strekningen Batalden—Runde.

Februar 18. På tross av værgudene begynte dagen på Haugesundsfeltet med riktig pent vær. Det ble også tatt en del snurpesild. Bl. a. fikk vi 1.200 hl — Ut på kvelden ble det imidlertid vanskelige arbeidsforhold med flere sprengete nøter omkring Ferkingstadøyene.

I natt ble også tatt en del småfangster utenfor Måløy, men været var dårligere der.

Februar 19. I formiddag var været ikke brukbart. Det spaknet i ettermiddag, og det ble litt snurping ved Ferkingstadøyene med noen mindre fangster. I dag er også botnagarnsfiskerne ved Urter begynt. Ja, ja, tiden går og resultatene er små. I kveld er været dårlig igjen. Vi ankrer i Vedavåg.

Februar 20. Vestlig vind og ikke arbeidsvær for snurperne på hele kysten.

Botnagarnsfiskerne kamperte ved Urter som maur i en tue i baugsjø og valleslette. De fikk tildels lønn for strevet — opp til 3/400 hl pr. skøyte, og det er ikke så galt det. Andre hang i store garnklaser og forsøkte å greie dem, men visste hverken ut eller inn. Jo, det er ikke alltid likelig fordelt. — Snurperne går stort sett inn til Haugesund og kjøper landsøl og leser om Hjallis. Dagen går, værmeldingene blir mer og mer skråsikre på uavlatelig vestavind og enda flere lavtrykkssentra i Atlanterhavet, så jammen ser det ut ja.

Februar 21. Kjempesjø og landligge. Ut på kvelden frisk vestavind. Her er sild i Skudefjorden, og lysten har en nok til å gå a head, men «beina bær ikkje».

Februar 22. Vestavind og tung sjø fremdeles, så alt snurpefiske utenskjærs forbys. Enkelte av de grådigste garnfiskerne får noen hektoliter ved Urter, men ellers er det svarte dager med slingring og dårlig humør. Det er trasig å være fisker under slike forhold. Dagene går og sjangsene blir mindre.

Februar 23. Jeg skal hilse og si at dette har vært en forferdelig dag fra først til sist. Det begynte med at vi forgikk oss og gikk like til Kalsmedgrunnen. De som lå igjen fikk sild. Vi gjorde en del bomkast og til slutt i kveld et storkast med småsild som gikk på hver eneste maske i noten som til slutt sprengetes alle veier. Måtte tillands med ødelagt not, knuste notbåter og halsen oppbrent av brennsteikere. Var ferdig i lysingen etter nøyaktig 40 timers arbeidsøkt med å levere de få mindre-årige vi fikk ombord. Ja, slik kan det være å brødnære seg for en fisker.

Februar 24. Søndag og søndagsstille for alle andre. Vi måtte imidlertid tørne ut da det grydde av dag og overhale noten og sende den på bøteri i Skudenes. På verksted med både notbåt og lettbåt. Mekanikere og tømmermenn har holdt det gående i hele dag, og når klokken så blir ca. 9—10 i kveld, må vi ut på farten igjen i lag med hine.

Været er fin fint.

Februar 25. Det er nymåne i dag, og man har sett fram til denne for vårsildfiskets vedkommende. Utover morgenparten ble der funnet og tatt sild forskjellige steder innover Karmsundet og ved Høvring. Det er lenger inne enn en regnet med at den var kommet. Den har gått fort fremover, men her er ingen tyngde i Karmsundet. Vi fikk ca.

2.200 hl i ett kast ved Trosnavåg. Utover dagen ble det tatt enkelte dagsfangster, mens vi losset under stakkarslige losseforhold. — Garnfisket er smått. Været er det fineste, men det er blitt noe skodde.

Februar 26. Stille og skodde. Det ble tatt en del snurpefangster på lys omkring Bokn og på Trosnavåg. Dessuten ble der i ettermiddag tatt snurpesild ved Ramsholmene. Garnfisket er temmelig smått. Vi plaserer oss ved Aresgrunnen. Her er en del sild. Et bomkast sent i kveld.

Februar 27. Jo, jo, vi fikk oss et kast i morges på lys på Aresgrunnen. Det var 2.000 hl, og gla var jeg. Jeg har hermed rundet 20.000 hl. Skjønt det har knirket rett ofte. Ellers var det ikke så verst i natt. Skodda var tjukk som graut i natt, men den letnet ut på dagen. Utenfor Korsfjorden er der også tatt litt sild i dag, og visstnok litt ved Olderveggen.

Februar 28. Skodde som graut, bortsett fra i dag med dagen. Vi er imidlertid ikke bare henvist til å virke om dagen, så skodden har vært plagsom. — Man har fått snurpesild fra Aresboen og nordover flere steder, spesielt ved Ramsholmene. Til og med botnagarnsfiskerne låter vel i dag og har fått fornyet tro på tilværet og livet. De holdt på å bli noe grå i trynet, men det lysner sjølsagt nå da de er kommet med i trekningen igjen. For vårt personlige vedkommende er det ingenting blitt, så hvis man kunne finne glede i at de andre fikk, så ville det være bra, men det er nok ikke så lett å få til.

Februar 29. Det er siste februar og skuddår, så egentlig skulle en være nokså utsatt både for frieri og annen pågang, men silden er i all fall ikke for nærgående. Enkelte har dog fått noe i natt også, men hele situasjonen er i dag slakkere enn i går. Møringene stevner på nord, og det er jo greit nok for dem som hører til der. Men vi som hører til midt imellom må forsøke å bruke vet når vi skal bestemme hvor vi skal være. Det er imidlertid ikke greit å bestemme seg akkurat nå, for det er litt, men lite overalt.

Været er bra men en del kaldere og nordkuling på kvelden.

Mars 1. Nordkulingen slakker av på morgenkvisten, og vi var vel egentlig blant de heldige idet vi fikk oss et kast på ca. 1.400 hl. Attpå fikk vi fint besøk ombord, og så fikk vi et lignende kast i kveld. Så i dag var det nå vår dag igjen. Ellers har det vært litt småtteri forskjellige steder, men ikke noe å rope hurra for. Snurperne fordeler seg både nord og sør, slik at her blir romslig til slutt. — Botnagarnsfisket mislig. Været godt.

Mars 2. Søndag, sønnavindskuling og snøslaps. En del snurpere gikk ut og loffet rundt etter sild og lyseplass, men ikveld ser det jammen smått ut. Silden er fin på nesen sin og tåler ikke stor værforandring.

Mars 3. Skitt vær og ingen sild hverken på garn eller not. Det er som den er helt forduftet bortsett fra at man snakker om litt snurping på Skorpeflaket ved Flåvær, men det er jo langt dit og så er der vel kropp nok som vil ha den. Vi håper imidlertid at den kommer igjen, og det gjør den nok.

Mars 4. På tross av skralt vær fikk man snurpefangster forskjellige steder i natt som f. eks. ved Oksebåsen, Røvær m. v. Garnfiskerne klager seg og påstår at «hun går ikkje på botten» mens vi som skal ta den med not synes hun går for «djupt». Det er vanskelig å gjøre alle til lags.

Været godt i formiddag, men sydlig frisk bris på ettermiddagen.

Mars 5. Vi hører at snurperne på Møre hadde seg en bra dag 20 mil tilhavs i går, men i dag skal det være slakkere. Her sør har sørkulingen vært gjenstridig. Fisket har således vært vanskeliggjort, og der har vært få fangster her. Det skaper litt spenning med en utrykking til Slettå i kveldingen, men ellers er det nokså slakt. — Garnfisket er ujevnt og helst smått. Sørstokulingen vedvarer og skal fortsette i morgen. Jeg skriver ikke det jeg tenker om denne fordømte sørosten.

Mars 6. Sørstokulingen øker til liten storm, og omtrent alt fiske forhindres av den.

Dagene går og slutten nærmer seg. Vi får snart gjøre opp vårt bo for denne gang.

Mars 7. Stormen fortsetter og øker slik at alt fiske forbys. Garnfiskerne beklager seg og snurperne stønner, men det blir som å sparke i en sekk.

Mars 8. Fremdeles sterk storm og intet fiske bortsett fra at vi fikk oss noen hundre torsker ved Lindøyosen i et snurpekast. Man trenger altså ikke å gå til Lofoten etter den slags. Men hva vil Steffensen si når han hører at vi snurper torsk uten konsesjon og med en 126 fots båt? — I kveld forsøker vi oss i Ålfjorden for ikke å kjede oss mens vi venter på at stormen skal gi seg slik at vi kan komme ut og se etter sild igjen.

Mars 9. Søndag og forholdsvis bra vær, men det er vel bare som et søndagsstuss, så i morgen er det vel full kuling igjen. Meldingene er forresten litt bedre i dag, men det er nå ikke alltid å lite på.

Mars 10. Sørlig gråvær og grisevær og ingen sild å få i nord eller sør hverken på not eller garn. I kveld hører vi at man har kastet litt småsild i Bekkjarviksundet, det var nå et lyspunkt.

I morgen er månen full og vi håpefulle. Ja, var det ikke dette med det lysegrønne håpet, så må Vårherre vite hvordan vi hadde følt å ligge her og sluntre og vente dag etter dag, uke etter uke. Altså: på ny frisk til i morgen.

Mars 11. Vinden dreiet vest og nordvest utover natten og avtok, men sjøen øker. Situasjonen blir således egentlig ikke så meget bedre. Det eneste var at regnet holdt opp.

Fisket blir bare elendigere, så vi har nok opplevet det beste for denne gangen. Ved Nesje og Haugsholmen ble der utover dagen en del snurping og ditto fangst. Det opplyses at det er forfangstsild. Garnfisket helst smått.

Mars 12. Frisk nordavind og ingen sild. Vi går hjem for å tørke not og tenke oss om.

Mars 13. Der kommer snurpere nordfra og sørfra og legger opp. Jeg bestemmer meg for å slutte og henger i land. Ut på dagen tar snurpefisket seg opp i Frøysjøen. Å ta ombord igjen er vanskelig, å slutte ennå verre. Det blir allikevel til det siste, til tross for at meldingene nordfra er alarmerende nok. Jeg slutter altså av i dag.

Sesongen har vært strevsom og svært ujevn. Enkelte har gjort det godt. De fleste har gjort det brukbart, men for en god del var det en elendig vinter.

Mars 14. I går ettermiddag tok det til med snurping ved Frøyskjærene hvor man tok flere gode fangster. De kaster også i dag.

Mars 15. Fremdeles bra snurpefiske i Frøysjøen — Batalden — Ytterøyene. Enkelte går ut igjen mens andre ligger igjen. Man mister trua i sønnavinden og så kommer nordavinden og gjør resten. Og så er det nå dette med hormonene som skal underbringes på en anstendig måte. Alt tar sin tid, og så går det ut over fisket.

April 9. 3½ uke senere.

Her har vært et ganske bra etterfiske, men storparten har sluttet av etterhvert. De som holdt ut og var heldige, har gjort det bra, ja, opptil 6/7.000 hl etter 15. mars. Det er noe å ta med. Det har jenket sluttresultatet for mange som ikke lå så godt an.

Og så: takk for i år.

Deltakelsen i fisket og fartøyenes utrustning m. v.

I tabell 5—12 er bearbeidet de opplysninger som man har fått om de forskjellige deltakende lag inklusive seilerne i forbindelse med innmeldingene til oppsynet.

I henhold til disse tabeller deltok det følgende lag under årets vintersildfiske:

Drivgarnslag 640 (498), settegarnslag 379 (683), landnotlag 68 (146), snurpenotlag 419 (412) og kombinerte drivgarns- og settegarnslag 609 (733). Dessuten deltok av diverse andre lag 79 og av hjelpere 205 — tilsammen 284 (224).

Med disse lag deltok i alt 23.552 mann (23.444).

I parentes er angitt de tilsvarende tall for sesongen 1951.

Det mest iøynefallende er økningen av antallet drivgarnslag og reduksjonen i antallet settegarnslag og kombinerte drivgarns- og settegarnslag. Det er sansynlig at dette skyldes en avtagende deltakelse i settegarnsfisket, men det kan også stå i en viss forbindelse med innmeldingen til oppsynet. Innmeldingene av garnlagene var nemlig i år mindre fullstendige enn i 1951. Mens det således i 1951 var mindre enn 8% av de garnlag som leverte minst 100 hl sild til Noregs Sildeslagslag som ikke hadde meldt seg til oppsynet, var den tilsvarende prosentsats i år 10.

Av de rene snurpere og hjelpere har h.h.v. ca. 4 og 16 % unnlatt å melde seg til oppsynet.

De innmeldte seilere dekker ikke tilnærmelesvis den deltakende føreflåte. Denne skal ha vært på ca. 600 fartøyer — heri medregnet også de som bare gjorde en tur. Ingen av de utenlandske transportfartøyer meldte sin deltakelse til oppsynet.

I tabell 13 har man på samme måte som siste sesong fordelt de deltakende fiskere etter deres heimstadkommune. Selv om det totale antall deltakende fiskere i 1951 og 1952 var noenlunde det samme, forekommer det visse forskyvninger av de deltakende fiskere såvel fylkesvis som innen de forskjellige kommuner. Mest iøynefallende er reduksjonen i antallet deltakende fiskere i Rogaland, nemlig fra 5007 til 4448. Også

Tabell 5.

Drivgarnslag fordelt etter

Fra hvilket fylke	Hovedfarkoster										
	I alt	Verdi kr.	Art			Gj.sn. laste- evne i hl	Med liv- belter	Særlig			
			m/k	m/sk	m/å			Elek- trisk lys	Ant.	Verdi kr.	Ant.
Finnmark	4	368.000	4			585	3	4	4	1.400	3
Troms	49	3.836.000	47	2		560	33	49	44	19.650	48
Nordland	57	4.597.000	49		8	460	32	57	51	21.850	50
Nord-Trøndelag	6	485.000	5	1		510	3	5	4	1.900	4
Sør-Trøndelag	60	3.714.000	51	9		420	36	60	53	23.700	33
Møre og Romsdal	286	27.143.000	256	30		630	133	284	288	229.650	263
Sogn og Fjordane	83	5.234.000	55	26	2	500	63	82	74	32.620	56
Hordaland	86	5.913.000	42	44		555	67	86	81	35.950	48
Bergen	1	50.000	1			700	1	1	1	300	1
Rogaland	6	455.000	5	1		740	6	6	7	3.400	5
Vest-Agder	1	40.000		1		400	1	1	1	400	1
Buskerud	1	50.000	1			300	1	1	1	400	1
	640	51.885.000	516	114	10	565	379	636	609	371.220	513

Tabell 6.

Settegarnslag fordelt etter

Sør-Trøndelag	1	21.000	1			140	1	1	1	500	
Møre og Romsdal	2	48.000	1	1		325	1	2	2	900	1
Sogn og Fjordane	11	380.000	3	6	2	270	4	10	10	3.850	3
Hordaland	40	1.400.000	1	38	1	375	18	39	34	15.560	10
Rogaland	251	6.629.000	5	238	8	320	174	240	231	93.280	76
Vest-Agder	59	1.837.000	2	56	1	285	41	59	59	21.960	9
Aust-Agder	9	275.000	2	7		290	9	9	8	2.700	
Telemark	1	120.000		1		600	1	1	1	350	1
Østfold	5	200.000		5		320	2	5	5	2.500	1
	379	10.910.000	15	352	12	315	251	366	351	141.600	101

Tabell 7.

Driv- og settegarnslag fordelt etter

Finnmark	1	65.000		1		300		1	1	300	1
Nordland	1	80.000		1		600		1	1	400	1
Nord-Trøndelag	1	30.000	1			200		1	1	400	
Sør-Trøndelag	8	565.000	1	7		470	8	8	7	2.900	7
Møre og Romsdal	53	3.155.000	1	52		460	16	53	53	28.050	26
Sogn og Fjordane	60	2.617.000	24	36		365	27	60	59	24.885	19
Hordaland	165	8.452.000	138	27		445	120	162	157	64.950	77
Rogaland	241	12.362.000	236	5		435	233	240	226	94.630	145
Vest-Agder	62	2.909.000	57	5		380	57	62	61	23.500	45
Aust-Agder	5	385.000	5			480	5	5	4	1.800	5
Telemark	3	160.000	1	2		385	3	3	3	1.475	2
Vestfold	1	50.000	1			350	1	1	1	500	1
Buskerud	1	130.000	1			700	1	1	1	600	1
Østfold	7	341.000	6	1		380	6	7	7	3.210	3
	609	31.301.000	472	137		425	477	605	582	247.600	333

hovedfarkostens heimstadfylke, utstyr m. m.

utstyr			Lettbåter		Notbåter		Drivgarn		Settegarn		Antall		
diosendere		Ekkolodd											
Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Antall	Verdi kr.	Antall	Verdi kr.	Lag	Mann	
8.500	3	33.000	3	900			235	76.000			4	39	
165.900	47	598.000	23	10.600			3.099	944.500			49	464	
184.400	47	567.200	26	8.230			2.836	940.250			57	476	
13.000	4	48.000	4	1.400			275	89.000			6	49	
134.000	37	453.500	47	17.550			3.219	953.900			60	473	
1012 050	247	3067.100	196	99.100			19.865	5403.600			286	2.665	
212.200	47	606.900	70	28.450			5.977	1475.300			83	697	
202.300	40	507.600	75	32.080			5.223	1355.300			86	857	
3.000	1	12.000					72	24.000			1	9	
17.500	2	23.000	6	2.600			338	103.000			6	44	
3.500			1	400			35	10.000			1	6	
3.000			1	300			20	7.500			1	5	
1959.350	475	5916.300	452	201.610			41.194	11382350			640	5.784	

hovedfarkostens heimstadfylke, utstyr m. m.

			1	200					20	8.000	1	5
4.000			2	600	1	7.000			48	11.000	2	14
9.500	3	35.000	1	350	4	36.000			385	74.400	11	65
43.200	7	72.500	13	4.500	67	437.300			1.577	322.500	40	241
230.300	15	159.500	1	400	1	4.000			11.172	1973.700	251	1.455
28.200	2	29.000							2.521	427.000	59	279
									332	56.000	9	47
6.000					1	7.000			43	10.000	1	8
3.000					1	12.000			223	38.000	5	30
324.200	27	296.000	18	6.050	75	503.300			16.321	2920.600	379	2.162

hovedfarkostens heimstadfylke, utstyr m. m.

4.000			1	250			55	11.000	40	6.000	1	7
3.000	1	12.000	1	400			60	9.000	40	6.000	1	8
							28	10.000	15	4.000	1	6
30.300	8	100.000	7	2.550			608	151.000	317	55.000	8	64
112.500	24	321.500	53	22.550			3.915	1009.200	1.535	319.700	53	421
71.500	23	252.000	54	19.400			3.160	966.000	1.977	358.400	60	422
288.800	73	866.000	149	47.250			7.435	1931.400	7.688	1372.200	165	1.164
509.100	49	567.500	206	68.750			9.472	2474.100	12.794	2226.900	241	1.537
151.700	9	116.800	36	11.250			2.397	586.400	3.222	566.100	62	375
15.500	3	35.000	2	1.400			248	63.500	272	55.500	5	34
7.000	1	15.000	3	550			108	23.000	147	26.000	3	20
3.500			1	300			40	10.000	60	10.000	1	6
4.000	1	12.000	1	250			70	10.500	50	6.000	1	6
12.000	2	23.000	7	2.500			262	65.000	349	66.000	7	45
1212.900	194	2320.800	521	177.400			27.858	7320.100	28.506	5077.800	609	4.115

Tabell 8.

Snurpenotlag fordelt etter hovedfarkostens

Fra hvilket fylke	Hovedfarkoster										
	Ant.	Verdi kr.	Art		Gj.sn. laste- evne i hl	Elektrisk lys	Med liv- belter	Særlig utstyr			
			m/s	d/s				Radiosendere		Radiomottakere	
							Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	
Finnmark	7	1.485.000	7		1.430	7	7	7	20.200	9	5.200
Troms	33	11.345.000	33		1.710	33	23	33	173.500	21	19.100
Nordland	36	8.410.000	36		1.700	36	36	35	184.500	35	19.625
Sør-Trøndelag	18	5.445.000	18		1.760	18	9	18	92.200	22	11.100
Møre og Romsdal ..	127	49.955.000	112	15	2.240	127	124	127	839.500	134	73.000
Sogn og Fjordane ..	18	4.435.000	17	1	1.660	18	15	18	117.500	18	9.450
Bergen	21	6.735.000	21		2.220	21	21	21	138.000	34	19.220
Hordaland	89	24.225.000	88	1	2.060	89	86	87	506.500	102	50.410
Rogaland	74	24.775.000	71	3	2.340	74	69	74	457.000	91	44.900
Vest-Agder	4	850.000	4		1.550	4	4	4	29.000	7	36.000
Vestfold	1	400.000	1		2.200	1	1	1	8.000	1	400
Oslo	2	600.000	2		1.900	2	2	2	10.000	3	1.500
	430	138.660.000	410	20	2.070	430	397	427	2575.900	477	289.905

Tabell 9.

Landnotlag fordelt etter hovedfarkostens

Fra hvilket fylke	Dekkede og åpne hoved- farkoster		Lettbåter m/og uten motor		Fangstbåter			
			Ant.	Verdi kr.	m/motor		u/motor	
	Ant.	Verdi kr.			Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.
			m/m	u/m				
Nord-Trøndelag ..	1	50.000			300	1	12.000	
Møre og Romsdal	1	50.000		2	600	1	10.000	
Sogn og Fjordane	51	795.000	41	44	181.700	29	294.500	22
Hordaland	14	242.000	2	22	16.450	7	52.000	21
	67	1137.000	43	69	199.050	38	368.500	43

heimstadfylke, utstyr m. m.

Ekkolodd		Lettbåter				Notbåter				Snurpenøter		Lag	
		m/motor		u/motor		m/motor		u/motor					
Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Antall	Verdi kr.	Ant.	Mann
6	70.000	6	26.500	1	500	11	132.000			10	208.000	6	110
33	419.000	32	163.500			65	666.000			78	1.694.000	33	644
35	448.500	34	189.700			66	705.000			83	1.799.500	34	651
18	246.000	18	110.200			36	402.300			45	1.055.000	18	346
126	1680.500	127	633.400	5	2.100	255	2950.000			358	7.372.500	127	2.605
17	245.800	17	80.000	1	400	34	335.000			47	987.000	17	334
21	280.000	21	94.500	1	300	42	422.000			60	1.298.000	21	416
85	1141.500	85	442.500	3	1.450	171	1771.000	1	1.000	239	5.015.000	86	1.684
70	838.000	69	391.500	4	1.800	139	1529.000			205	4.451.000	70	1.400
3	41.000	4	20.500			8	80.000			10	210.000	4	75
1	10.000	1	5.000			2	20.000			3	60.000	1	20
2	26.000	2	10.000			4	45.000			5	130.000	2	40
417	5446.300	416	2167.300	15	6.550	833	9057.300	1	1.000	1.143	24.280.000	419	8.325

heimstadfylke, utstyr m. m.

Særlig utstyr						Landnøter		Lag	
Radiosendere		Radiomottakere		Ekkolodd					
Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.
1	3.500	1	500	1	13.000	5	55.000	1	8
		1	600			2	32.000	1	7
2	7.500	32	12.380	2	18.000	162	1165.800	52	416
		3	1.400	2	18.000	47	193.000	14	136
3	11.000	37	14.880	5	49.000	216	1445.800	68	567

i Hordaland er der en ikke uvesentlig tilbakegang. Derimot er det fra Sør Trøndelag til og med Troms en til dels stor økning. For Nordland og Troms skyldes dette sansynligvis en økt deltakelse i vintersildfisket, men for øvrig kan vel forskyvningene stå i forbindelse med den manglende innmelding til oppsynet.

Tabellene 5—11 viser for øvrig at installeringen av ekkolodd og telefonisendere fortsetter. Til sammenlikning kan gjøres sådant sammendrag for årene 1951 og 1952:

Lag:	Ekkolodd		Telefonisendere	
	1951	1952	1951	1952
Drivgarnslag	289	475	371	513
Settegarnslag	20	27	72	101
Driv- og settegarnslag	134	194	338	333
Snurpenotlag	399	417	411	427
Div. lag og hjelpere	87	143	188	266
Tilsammen ..	929	1256	1430	1640

Landnotlagene er ikke tatt med i denne oversikt, idet tabellen for 1951 ikke inneholdt tilsvarende opplysninger.

Snurpenotlagene er nå også begynt å installere ekkolodd i lettbåtene. Fullstendige opplysninger herom mangler. 5 snurpenotlag har gitt opplysninger om at de har ekkolodd i lettbåten uten at dette er tatt med i tabell 8. Installering av slike lodd fortsetter imidlertid, og man kan regne med at det vil bli en betydelig tilvekst til kommende sesong.

Atskillig flere fiskefartøyer var i år utstyrt med livbelter enn foregående sesong. I beretningen for 1951 s. 27 er således meddelt at av 2325 nærmere spesifiserte lag hadde bare 1478 livbelter. I 1952 hadde av 2331 tilsvarende lag 1700 livbelter — altså en øking på ca. 15 %. Det er sansynlig at det er den omstendighet at man er begynt å spørre etter utstyret av livbelter som har medført denne bedring.

Tabell 10.

Diverse kombinerte lag fordelt etter hovedfarkostens heimstadsfylke, utstyr m. m.

Fra hvilket fylke	Hovedfarkoster — alle med motor										Lettbåter			Notbåter		
	Ant.	Verdi kr.	Elektrisk lys	Med livbelter	Særlig utstyr											
					Radiosendere		Radiomottakere		Ekkolodd							
					Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	m/m	u/m	Verdi kr.	m/m	u/m	Verdi kr.
Møre og Romsdal.....	2	119.000	2	1	2	6.000	2	750	2	2.650		1	300			
Sogn og Fjordane.....	52	1661.000	49	19	18	60.900	42	15.750	12	131.500	57	36	230.550	87	25	818.700
Hordaland.....	6	319.000	6	4	3	13.000	6	2.650	4	42.500	2	5	8.550	4	4	32.000
Rogaland.....	21	1043.000	21	17	12	43.000	20	11.300	13	135.000	3	13	16.350	10	7	101.500
Vest-Agder.....	3	205.000	3	2	3	10.500	3	1.200	1	12.000	1	1	4.600	2	1	27.000
Østfold.....	4	315.000	4	3	4	17.000	3	1.100	2	22.000		1	300	1		4.000
	88	3662.000	85	46	42	150.400	76	32.750	34	345.650	63	57	260.650	104	37	983.200

Fra hvilket fylke	Redskaper										Antall lag					Ant. mann
	Drivgarn		Settegarn		Snurpenot		Landnot		Trål		Trål	Snurp og landnot	Snurp, garn og landnot	Snurp og garn	Landnot og garn	
Møre og Romsdal.....	50	5.000			1	28.000			1	3.000	1			1		2
Sogn og Fjordane.....	947	196.400	104	21.000	44	544.500	161	1082.700				30	4		17	570
Hordaland.....					6	59.000	7	44.000	6	30.000	1	4				57
Rogaland.....			826	167.000	12	125.000	5	16.000	7	39.000	3		3	8	2	152
Vest-Agder.....			105	15.000	2	30.000								2		23
Østfold.....			40	9.000	2	10.000			2	6.000	2			1		23
	997	201.400	1.075	212.000	67	796.500	173	1142.700	16	78.000	7	34	7	12	19	837

Tabell 11.

Hjelpe­lag fordelt etter hovedfarkostens

Fra hvilket fylke	Hoved-						
	Antall	Verdi kr.	Art		Gj.sn. lasteevne i hl	Elektrisk lys	Med liv-belter
			m/k	m/sk			
Finnmark	1	125.000	1		600	1	1
Troms	57	4.043.000	47	10	560	57	44
Nordland	50	4.181.000	37	13	625	50	31
Sør-Trøndelag	23	1.983.000	21	2	535	23	17
Møre og Romsdal	27	2.055.000	25	2	530	27	21
Sogn og Fjordane	3	250.000	1	2	685	3	3
Bergen	3	540.000	3		965	3	2
Hordaland	24	1.710.000	12	12	670	24	18
Rogaland	17	750.000	3	14	505	17	12
Aust-Agder	1	190.000	1		900	1	1
	206	15.827.000	151	55	585	206	150

Tabell 12.

Seilere fordelt etter hovedfarkostens

Fra hvilket fylke	Hovedfarkoster —					
	Antall	Verdi kr.	Art		Gj.snitts lasteevne i hl	Elektrisk lys
			M/S	M/K		
Finnmark	1	70.000		1	800	1
Troms	2	70.000		2	650	2
Nordland	2	390.000	2		1.950	2
Sør-Trøndelag	3	190.000		3	1.000	3
Møre og Romsdal	6	457.000	2	4	1.000	6
Sogn og Fjordane	7	288.000	3	4	725	7
Bergen	7	442.000	2	5	710	7
Hordaland	116	8.589.000	42	74	920	116
Rogaland	39	4.854.000	19	20	1.420	39
Vest-Agder	8	851.000	2	6	1.225	8
Buskerud	1	150.000		1	1.200	1
Oslo	1	200.000	1		2.000	1
Østfold	1	325.000	1		2.600	1
	194	16.876.000	74	120	1.045	194

heimstadfylke, utstyr m. m.

farkoster						Lettbåter		Notbåter		Antall	
Særlig utstyr											
Radiosendere		Radiomottakere		Ekkolodd							
Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Ant.	Verdi kr.	Lag	Mann
1	3.500	1	400	1	6.500	1	400	1	10.000	1	9
53	213.300	59	29.300	33	414.000	9	3.750	57	553.000	57	532
50	196.200	42	21.100	34	456.500	14	5.550	50	492.000	50	443
22	85.500	18	11.400	13	166.100	4	1.300	23	222.000	23	197
27	108.600	23	10.500	14	187.500	2	500	26	253.500	27	220
3	15.500	3	1.400	1	14.000	2	1.300	3	30.000	3	23
3	13.000	3	1.500			1	800	3	27.000	3	24
24	121.300	23	10.000	9	110.000	3	950	24	330.000	24	188
13	44.200	17	6.600	4	46.500	4	1.050	16	108.500	16	118
1	9.000	1	500					1	6.000	1	8
197	810.100	190	92.700	109	1401.100	40	15.600	204	2032.000	205	1.762

heimstadfylke, utstyr m. m.

alle med motor							Lettbåter		Antall mann
Med liv- belter	Særlig utstyr								
	Radiosendere		Radiomottakere		Ekkolodd		Antall	Verdi kr.	Antall
Antall	Verdi kr.	Antall	Verdi kr.	Antall	Verdi kr.				
1	1	2.000	1	400			2	800	4
2	1	3.500	2	600			2	500	7
2	2	9.000	3	1.600	1	9.000	2	1.500	12
3	2	6.200	1	400			3	960	11
5	2	10.000	7	3.050			7	3.400	23
4	1	4.000	7	2.400			6	1.500	22
7	1	3.500	7	3.250			7	2.350	23
102	56	251.600	104	45.195	1	15.000	124	57.875	420
37	27	128.300	35	16.900	5	61.000	48	21.725	163
8	4	25.000	7	2.750	1	15.000	8	3.450	26
1			1	600			1	400	4
1			1	500			2	500	5
1	1	3.500	1	500			2	800	7
174	98	446.600	177	78.145	8	100.000	214	95.760	727

Tabell 13.

Fordeling av de deltagende fiskere etter deres heimstadkommune.

<i>Finnmark fylke:</i>		Sandtorg	27
Hammerfest	8	Skjervøy	44
Vadsø	2	Skånland	25
Vardø	16	Storfjord	4
Alta	9	Sørfjord	6
Berlevåg	9	Sørreisa	104
Gamvik	10	Torsken	63
Nordkapp	5	Tranøy	56
Kvalsund	4	Tromsøysund	54
Lebesby	4	Trondenes	57
Loppa	8	Ullsfjord	9
Måsøy	4		<hr/> 1.839
Nesseby	1		
Nord-Varanger	2		
Sørøysund	4		
Talvik	14		
Tana	3		
Vardø herred	1		
	<hr/> 104		
		<i>Nordland fylke:</i>	
		Bodø	10
		Brønnøysund	11
		Narvik	12
		Alstahaug	38
		Andenes	1
		Ankenes	6
		Ballangen	8
		Beiarn	1
		Bindal	9
		Bjørnskinn	33
		Bodin	19
		Borge	8
		Brønnøy	22
		Buksnes	7
		Bø	85
		Dverberg	8
		Dønnes	94
		Evenes	12
		Fauske	1
		Flakstad	23
		Gildeskål	91
		Gimsøy	7
		Hadsel	140
		Hamarøy	18
		Hemnes	10
		Herøy	89
		Hol	7
		Langeres	11
		Leiranger	23
		Leirfjord	33
		Lurøy	117
		transport	<hr/> 954 2.897
<i>Troms fylke:</i>			
Harstad	41		
Tromsø	37		
Andørja	100		
Astafjord	61		
Balsfjord	61		
Bardu	1		
Berg	6		
Bjarkøy	97		
Dyrøy	97		
Gratangen	229		
Helgøy	41		
Hillesøy	18		
Ibestad	128		
Karlsøy	43		
Kvæfjord	59		
Kvænangen	11		
Kåfjord	8		
Lavangen	77		
Lenvik	182		
Lyngen	16		
Malangen	50		
Målselv	3		
Nordreisa	15		
Salangen	9		

Tabell 13 (forts.)

transport	954	2.897
Lødingen	77	
Meløy	75	
Moskenes	19	
Nesna	76	
Nordfold	7	
Nord-Rana	1	
Nordvik	16	
Rødøy	54	
Røst	2	
Saltdal	2	
Sandnessjøen	11	
Skjerstad	1	
Sortland	156	
Sømna	8	
Sørfold	21	
Sør-Rana	3	
Tjeldsund	2	
Tjøtta	35	
Træna	29	
Tysfjord	4	
Valberg	6	
Vefsn	3	
Vega	42	
Velfjord	1	
Vevelstad	16	
Værøy	12	
Vågan	23	
Øksnes	7	
	<u>1.663</u>	

Nord-Trøndelag fylke:

Levanger	1
Namsos	6
Beitstad	1
Flatanger	5
Fosnes	5
Frosta	1
Klinga	1
Kolvereid	8
Leka	27
Leksvik	1
Malm	1
Nærøy	12
Otterøy	7
Overhalla	1
Skogn	3

Sparbu	1
Vemundvik	1
Vikna	49
Ytterøy	1
	<u>132</u>

Sør Trøndelag fylke:

Trondheim	10
Agdenes	5
Bjugn	2
Børsa	1
Fillan	75
Heim	5
Hemne	4
Hitra	62
Jøssund	16
Kvenvær	48
Malvik	1
Nes	27
Nord-Frøya	260
Orkdal	1
Osen	95
Rissa	9
Roan	80
Sandstad	35
Stadsbygd	2
Stjørna	56
Stoksund	187
Strinda	2
Sør-Frøya	138
Vinje	4
Ørlandet	14
Åfjord	20
	<u>1.159</u>

Møre og Romsdal fylke:

Kristiansund	17
Molde	8
Ålesund	151
Aure	30
Bolsøy	6
Borgund	463
Brattvær	176
Bremsnes	174
Bud	159
Dalsfjord	34

transport 1.218 6.115

Tabell 13 (forts.)

transport	1.218	6.115		
Edøy	35		Ørskog	19
Eid	14		Ørsta	64
Eide	24		Åsskard	5
Eresfjord	2		Ålvundeid	1
Frei	2			5.715
Fræna	76		<i>Sogn og Fjordane fylke:</i>	
Giske	381		Florø	29
Gjemnes	1		Askvoll	308
Grip	23		Aurland	1
Grytten	2		Balestrand	1
Halsa	2		Brekke	2
Haram	466		Bremanger	426
Hareid	281		Bru	111
Herøy	755		Davik	228
Hjørundfjord	58		Eid	9
Hopen	96		Eikefjord	52
Hustad	104		Fjaler	24
Kornstad	108		Førde	9
Kvernes	8		Gaular	7
Neset	1		Gloppen	9
Nord-Aukra	63		Gulen	179
Norddal	2		Hornindal	1
Rovde	53		Hyllestad	55
Sande	313		Kinn	365
Sandøy	138		Jølster	3
Skodje	24		Kyrkjebø	5
Stemshaug	9		Lavik	3
Stordal	16		Luster	1
Stranda	3		Naustdal	15
Straumsnes	4		Nord-Vågsøy	108
Sunnylven	2		Selje	458
Sykkylven	32		Sogndal	1
Syvde	90		Solund	442
Sør-Aukra	293		Stryn	1
Tingvoll	5		Sør-Vågsøy	141
Tresfjord	2		Vevring	81
Tustna	19		Vik	8
Ulstein	264			3.083
Valsøyfjord	5		<i>Bergen fylke:</i>	
Vanylven	126		Bergen	35
Vartdal	124		<i>Hordaland fylke:</i>	
Vatne	90		Alversund	8
Veøy	9		Askøy	90
Vestnes	34		transport	98
Vigra	95			13.828
Volda	150			
Voll	1			
Øre	3			

Tabell 13 (forts.)

transport	98	13.828
Austevoll	490	
Austrheim	148	
Bremnes	515	
Bruvik	5	
Bømlo	192	
Etne	1	
Fana	20	
Fedje	189	
Fitjar	206	
Fjelberg	80	
Fjell	562	
Fusa	12	
Hamre	12	
Haus	4	
Herdla	592	
Hjelme	89	
Hordabø	35	
Hosanger	5	
Hålandsdal	1	
Jondal	12	
Kinsarvik	1	
Kvam	1	
Kvinnherad	46	
Laksevåg	16	
Lindås	47	
Manger	27	
Masfjorden	9	
Meland	6	
Modalen	2	
Moster	57	
Odda	2	
Os	96	
Skånevik	50	
Stord	39	
Strandebarm	10	
Strandvik	25	
Sund	402	
Sveio	62	
Sæbø	7	
Tysnes	33	
Ulvik	2	
Varaldsøy	14	
Valestrand	41	
Vikebygd	17	
Voss	1	
Ølen	8	
Åsane	4	
	4.293	

Rogaland fylke:

Egersund	79
Haugesund	48
Kopervik	62
Sandnes	2
Skudeneshavn	83
Stavanger	101
Åkra	890
Avaldsnes	187
Bokn	147
Bjerkreim	3
Eigersund	279
Erfjord	19
Finnøy	30
Fister	32
Forsand	29
Gjesdal	1
Hetland	133
Helleland	3
Heskestad	3
Hjelmeland	38
Høle	32
Høyland	7
Imsland	6
Jelsa	43
Klepp	21
Kvitsøy	145
Lund	11
Madla	13
Mosterøy	95
Nedstrand	92
Nærbø	6
Ogna	63
Randaberg	23
Rennesøy	128
Sand	7
Sandeid	8
Sauda	2
Sjernerøy	75
Skjold	60
Skudenes	476
Skåre	76
Sokndal	115
Sola	76
Stangaland	189
Strand	83
Torvastad	121
Time	3

transport 4.145 22.168

Tabell 13 (forts.)

transport	4.145	22.168
Tysvær	169	
Utsira	105	
Varhaug	13	
Vats	3	
Vikedal	6	
Årdal	7	
	4.448	

Vest-Agder fylke:

Farsund	21
Flekkefjord	15
Kristiansand	1
Mandal	4
Austad	27
Bakke	2
Feda	6
Halse og Harkmark	30
Herad	3
Hidra	155
Holum	2
Kvinesdal	7
Lista	48
Lyngdal	6
Nes	48
Oddernes	191
Randesund	34
Spangereid	29
Spind	7
Søgne	56
Sør-Audnedal	3
	695

Aust-Agder fylke:

Arendal	1
Bygland	1
Grimstad	2
Lillesand	2
Risør	2
Dypvåg	4
Eide	1
Fjære	11
Flostå	1
Hisøy	3
Høvåg	42
Stokken	1
Tromøy	4
Vestre Moland	1
	76

Telemark fylke:

Årevik	2
Kragerø	4
Langesund	1
Kviteseid	1
Bamble	2
Eidanger	2
Holla	1
Vinje	1
	14

Vestfold fylke:

Sandefjord	1
Stavern	2
Borre	1
	4

Buskerud fylke:

Hurum	14
Lier	1
	15

Oslo fylke:

Oslo	3
----------------	---

Akershus fylke:

Drøbak	1
Son	2
Nesodden	1
Oppegård	3
	7

Østfold fylke:

Hvaler	39
Kråkerøy	1
Onsøy	27
Tune	1
	68

Hedmark fylke:

Løten	1
Kvikne	1
	2

Opland fylke:

Sør-Aurdal	1
----------------------	---

Adresse ukjent 196

Redskapstapene.

Med den intense drift og store deltakelse som nå er vanlig i vintersildfisket, vil det nødvendigvis bli en betydelig redskapsslitasje og til dels store tap. Slik var det også i år, men man kan neppe si at slitasjen og tapene var større enn vanlig.

Særlig i begynnelsen av fisket — og spesielt natten mellom 21. og 22. januar forekom en rekke søkklenker på Svinøyhavet og Rundefeltet, mens ellers i sesongen var tapene forholdsvis små.

Under settegarnsfisket var det til dels ganske store garntap på grunn av strømforholdene, stor ansamling og til dels uforsvarlig setting på de begrensede felter fisket foregikk.

Berging av settegarn.

Garnslippen i Ravnefjellsbukta var heller ikke i år i bruk på grunn av at det ikke ble noe ordinært fiske ved Egersund.

I Haugesundsdistriktet ble heller ikke iverksatt organisert berging. Man skaffet dog også i år særskilt lager- og mottaksplass i Haugesund for redskaper som ble berget av fiskere og overlevert til oppsynet. Plassforholdene var imidlertid langt fra tilfredsstillende, og i lengden kan man neppe drive denne virksomhet under så primitive forhold som man i år var henvist til. Det synes dog å være små utsikter til en bedring. En henvendelse til havnekontoret om event. å få lagerplass i forbindelse med ordrestasjonen på Garpeskjærskaien har ikke gitt noe resultat — og man må se den mulighet i øynene at oppsynet må melde pass overfor de til dels store redskapsmengder som kan bli brakt inn.

Oppsynet hadde siste sesong 2 funksjonærer som i vårsildsesongen hovedsakelig var beskjeftiget med å ta seg av de bergete redskaper som ble brakt inn til Haugesund.

I alt tok oppsynet i mot ca. 300 garn som for den vesentligste del ble tilbakelevert eierne.

Sunnhetstilstanden.

Rikstrygdeverket meddeler at fiskerilegetjenesten var ordnet på samme måte som foregående sesong. Flere av legene meddeler dog at de ikke mottok noen oppfordring til å fungere som fiskerileger. Etter anmodning har man dog mottatt enkelte beretninger. Fra disse beretninger hitsettes:

Lege Reidar Slaattebræk, Skudeneshavn.

Fiskeralmuen begynte å samles her i slutten av februar måned. Fisket var svært ujevnt og hindret av dårlig vær. Av den grunn ble det meget landligge. De siste fiskere forlot Skudeneshavn ultimo mars.

Sunnhetstilstanden blant fiskerne har vært ganske bra. Det har ikke vært noen epidemiske sykdommer, bare spredte tilfelle av lungebetennelse, forkjølelse og halsesyke. Denne sesongen har det som tidligere vært småskader, sår, byller og verkefingre, som har dominert bildet av sunnhetstilstanden.

Det har ikke vært noe dødsfall p. g. a. sykdom.

Distriktslege J. Thorkildsen, Kopervik.

Årets sildefiske i Kopervik legedistrikt var i år som i fjor av meget kort varighet. Legesøkningen ble derfor ganske liten. Der ble i alt behandlet 42 fiskere for lettere sykdommer og småskader. Der forekom ikke sykdommer av alvorligere art. Der var heller ikke ulykker. Sunnhetstilstanden må betegnes som meget god.

Distriktslege Wilhelm Bøe, Skåre.

Bortsett fra alminnelige forkjølelssykdommer har helbredstilstanden blant fiskerne vært meget god. Det har kun vært 1 innleggelse i sykehus. Noen ulykker i distriktet under fisket har der heller ikke vært.

Distriktslege Johan Chr. Giertsen, Finnås.

Det var liten bruk for fiskerilege i Finnås denne sesongen. Jeg kan kun huske at jeg ble utkalt i ett eneste besøk til en aktiv sildefisker, for øvrig et helt unødvendig besøk.

Distriktslege Kolbjørn Lyslo, Austrheim.

Jeg har lite og intet sett til fisket og fiskere denne sesongen. Silden før oss forbi.

Som fiskerilege behandlet jeg ca. 30 fiskere i hele sesongen. Derav 15 for «sjøkveis» som fremdeles er den dominerende lidelsen. Noen mindre alvorlige skader, forkjølelsessykdommer og dyspepsier har her også vært. Jeg har aldri fått oppmodning om besøk ombord til pasienter. Her har ikke stasjonert båter denne sesongen. Ingen tilfelle av tuberkulose eller veneriske sykdommer.

Etter det nye påbud ble der før fisket satt i gang pirquet-undersøkelser og B.C.G.-vaksinasjon av de tuberkulin negative, som var nye i fiskerimantallet og en del andre som tidligere ikke hadde møtt. — Plakater om forholdsregler mot sjøkveis er oppslått rundt om i distriktet. (Sendt fra Helsedirektoratet). Jeg er avskåret fra å komme med noen omtale ang. de hygieniske forhold ombord i snurpebåter. Her har som nevnt ikke vært slike her under hele fisket. I de båtene jeg har inspisert (Fedje) har det sett bra ut. Det er ikke tvil om at rensligheten blir mer og mer påaktet. Et gledelig tegn er det også at fiskerne nå gjerne lar seg B.C.G.-vaksinere.

Distriktslege Ingolv Urnes, Askvoll.

Vintersildfisket var sers dårlig og tilstrøyminga av fiskarar var av same grunn liten.

Helsetilstanden var svært god og dei sanitere forhold upåklagelige. Her var ingen epidemiske sjukdomar og svært lite sjukdom i det heile. Det einaste blandt fiskarane var nokre få verkefingrar, og so var det nokre få som var plaga av «sjøkveiser». Når svullar kjem på ein av mannskapet på ein båt, so er det alltid muligheit for fleire å få det same, for lugartilhøva er jo ofte små og tildels elendige.

Distriktslegen i Bremanger, Kalvåg.

Jeg fungerte ikke som fiskerilege, men dette gjør ingen forskjell idet stedets lege får akkurat det samme med pasientene å gjøre likevel. — Etter mitt arbeid med fiskerne siste sesong må sunnhetstilstanden betegnes som meget tilfredsstillende. Det har vært en del tilfelle av svuller og svullefingre samt impetigo.

De sanitære forhold er gjennomgående gode. Spesielt har jeg inntrykk av at kostholdet er bra, selv om det kunne ønskes mer bruk av frukt og grønnsaker.

Forskjellig.

Ulykker.

Den 24. januar 1952 gikk snurperen «Linesøy» i snetykke på et skjær nord for Vaulen. 9 av besetningen på 19 mann omkom.

Den 28. januar 1952 brøt det ut brann ombord i snurperen «Sveip». Fartøyet sto ikke til å berge, men besetningen ble reddet. For øvrig forekom også enkelte andre større og mindre havarier uten at menneskapene ble skadet.

Tråling etter vintersild.

Også siste sesong ble forsøkt med pelagisk trål etter vintersild. Det var dog ikke nevneverdig økning i deltakelsen — og det var visstnok bare de fiskere som ble navngitt i siste årsberetning som hadde nevneverdig utbytte. Det klages over at det er vanskelig å bestemme når trålen er passelig full.

Utenlandske trålere.

Det deltok også siste sesong en del utenlandske fiskefartøyer i vintersildfisket. Det var vesentlig danske og svenske fartøyer, men det forekom også noen tyske. Det nøyaktige antall kjennes ikke. I stor-silddistriktet deltok visstnok bare danske fartøyer, mens de øvrige deltok i vårsilddistriktet — og da særlig i Egersunddistriktet. Man har bare kjennskap til et par tilfelle da det ble fisket innenfor norsk fiskerigrense, og i ett av disse tilfelle ble foretatt oppbringelse av det militære oppsyn som ble etablert. Et særskilt militært oppsyn er fortsatt ønskelig hvis man skal kunne føre et effektivt oppsyn med eventuelle deltakende utenlandske fartøyer.

Oppsynet — Fiskerne som kontrollører.

Etter Fiskeridepartementets bestemmelse ble oppsynet i Vest-Agder, Rogaland, Hordaland og Sogn og Fjordane satt den 14. januar 1952 og hevet 9. april 1952 med rett for oppsynssjefen til å fortsette

behandlingen av saker som var oppstått i oppsynstiden, men ikke avgjort da oppsynet ble hevet.

Nord for Stad ble særskilt sildeoppsyn satt og hevet til samme tid.

I det seilende oppsyn sør for Stad tjenestgjorde følgende fartøyer:

O/K «Sjøvern» med oppsynsbetjentene Ole Rangsæter og Karl Vikse og 6 andre mann ombord på strekningen Stad—Skudenes. Under vårsildfisket tjenestgjorde oppsynsbetjent Karl Vikse ved Oppsynets hovedkontor i Haugesund.

O/K «Sjømåleren» med oppsynsbetjentene Johan Runde og Lauritz Skjong og 6 andre mann ombord i storsildperioden. I vårsildperioden var besetningen en mann mindre. Fartøyet tjenestgjorde på strekningen Florø—Bokn.

O/K «Fro I» med oppsynsbetjent Reinert Løklingholm og 4 andre mann ombord på strekningen Bulandet—Røvær.

O/S «Skadberg» med oppsynsbetjent Hans Runde og senere oppsynsbetjent Lauritz Skjong og 3 andre mann ombord på strekningen Åkrehamn—Egersund.

I det seilende oppsyn nord for Stad tjenestgjorde o/k «Mercur I» med oppsynsbetjent Isak Remø og 4 andre mann ombord.

I land tjenestgjorde følgende funksjonærer sør for Stad utenom oppsynets faste personale:

Ved hovedkontoret i Haugesund: Oppsynsbetjent Hans Haukås og under vårsildfisket som før nevnt tillike oppsynsbetjent Karl Vikse. Dessuten tjenestgjorde frk. Aslaug Lothe og leilighetsvis enkelte av oppsynsassistenterne.

I Måløy: Oppsynsbetjent Ragnvald O. Husevåg og oppsynsassistent Gabriel Apeland. Sistnevnte ble i vårsildsesongen flyttet til Skudenes.

I Florø: Oppsynsbetjent Olav Nordbotten og oppsynsassistent Bryngel Grindheim. Sistnevnte ble i vårsildsesongen flyttet til Haugesund hvor han vesentlig arbeidet med innbrakte redskaper.

På Fedje: Oppsynsassistent Ole Kongestøl som i vårsildsesongen ble flyttet til Haugesund for å arbeide med bergede redskaper.

I Bergen: Oppsynsassistent Magnus Alfsvåg som i vårsildsesongen dessuten arbeidet i Røvær.

I Åkrehamn: Oppsynsassistent Arnold Bjerkrem.

I Egersund: Oppsynsassistent Tollak Mjøltnes.

Nord for Stad ble arbeidet i land utført av funksjonærer ved torskeoppsynet.

Det ble også i år forsøkt med fiskere som frivillige kontrollører. Ordningen ble også utvidet til å gjelde storsilddistriktet. Man har dog i år bare fått et fåtall rapporter fra kontrollørene, og det er vanskelig på basis herav å uttale seg om nytten. Det foreligger dog heller ingen

uttalelser mot bruken av slike kontrollører, og det er derfor sansynlig at ordningen fortsatt vil bli prøvet.

Utgiftene til oppsynet.

I budsjettåret 1951/52 medgikk til administrasjon av oppsynet sør for Stad:

Lønninger	kr. 124 904,88
Kontorutgifter	- 5 952,68
Telefon- og telegramutgifter	- 3 078,65
Reiseutgifter	- 2 808,57
Materiell	- 59 461,49
Forskjellig	- 726,45
Tilsammen	kr. 196 932,72

Forseelser.

Av oppsynet sør for Stad ble i alt utferdiget 79 forelegg — hvorav 77 ble vedtatt straks. To saker hvori forelegg var utferdiget ble sendt retten til pådømmelse. Herav ble forelegget i den ene sak vedtatt, mens den annen ennå ikke er pådømt.

Foreleggene fordeler seg således:

Loven om sild og brislingfiskeriene:

§ 9 nr. 1 forankret drivgarnslenk	13 stykker
§ 10 ulovlig opphold på setteri	3 »
§ 35 manøvrering over not med motor	1 »
§ 60 helligdagsfredningen	5 »
§ 78 for sen innmeldelse	49 »

Merkeloven:

§ 15 ulovlig merking	8 »
----------------------------	-----

Av bøter og inndragninger ble i budsjettåret innbetalt kr. 19.351,—.

Oppsynet nord for Stad oppgir å ha utferdiget to forelegg for overtredelse av sildelovens §§ 9 og 60.

Tvistesaker.

Oppsynet sør for Stad meklet i 127 sivile saker som fordeler seg således:

1. Kollisjon mellom fartøyer	44 stykker
2. Skade på settegarn settegarnslag imellom	36 »
3. Skade på snurpenotkast	16 »

4. Sammendring mellom drivgarnslag	12 stykker
5. Sammendring mellom drivere og snurpere	8 »
6. Tvist om hjelpevederlag	5 »
7. Tvist om forkast mellom snurpenotlag	2 »
8. Andre forhold	4 »

Tilsammen 127 stykker

Flere av sakene er eller skal avgjøres ved voldgift med oppsyns-sjefen som oppmann.

Oppsynet nord for Stad oppgir å ha meklet i 32 tvistesaker hvorav de fleste angikk skader på redskaper med derav følgende tap av fangst.

